

Πρακτικό εργαλείο για επιτρόπους

Η διαδικασία ασύλου

Πρακτικό εργαλείο για επιτρόπους

Η διαδικασία ασύλου

Οκτώβριος 2023

Στις 19 Ιανουαρίου 2022 η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) αντικαταστάθηκε από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA). Κάθε αναφορά στην EASO, καθώς και στα προϊόντα και στους φορείς της EASO, θα νοείται ως αναφορά στον EUAA.

Ημερομηνία σύνταξης: Σεπτέμβριος 2023

Ούτε ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA), ούτε ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί εξ ονόματος του EUAA ή του FRA ευθύνεται για ενδεχόμενη χρήση των παρακάτω πληροφοριών.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025

PDF ISBN 978-92-9410-335-2 doi:10.2847/101441 BZ-03-23-315-EL-N

© Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA), 2025, και Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) 2025

— φωτογραφία εξωφύλλου, Monkey Business, © Adobe Stock.

Η αναπαραγωγή επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή. Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή στοιχείων τα οποία δεν ανήκουν στον EUAA ή τον FRA, ενδέχεται να απαιτείται άδεια απευθείας από τους κατόχους των σχετικών δικαιωμάτων. Ο EUAA και ο FRA δεν κατέχουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία:

Σχετικά με την παρούσα σειρά εγγράφων

Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) και ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) ένωσαν τις δυνάμεις τους για την ανάπτυξη σειράς πρακτικών εργαλείων για τους επιτρόπους ασυνόδευτων παιδιών με ανάγκες διεθνούς προστασίας. Στόχος είναι να υποστηριχθούν οι επίτροποι στα καθημερινά τους καθήκοντα και ευθύνες κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 (κανονισμός Δουβλίνο III) ⁽¹⁾ και της προσωρινής προστασίας. Η σειρά πρακτικών εργαλείων καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

- προσωρινή προστασία,
- εισαγωγή στη διεθνή προστασία,
- διαδικασία ασύλου,
- διακρατικές διαδικασίες.

Τα τέσσερα φυλλάδια αλληλοσυμπληρώνονται.

Στόχος των εν λόγω πρακτικών εργαλείων είναι να επιτρέψουν στον επίτροπο να ενημερώνει και να βοηθά καλύτερα τα παιδιά στη διαδικασία, βοηθώντας τα έτσι να κατανοήσουν καλύτερα τη συνάφεια των σχετικών βημάτων. Η ουσιαστική συμμετοχή του παιδιού και η ικανότητά του να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις θα βελτιωθεί.

Η καλή λειτουργία των συστημάτων επιτροπείας ανηλίκου είναι απαραίτητη για την προώθηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και των δικαιωμάτων του. Οι επίτροποι είναι υπεύθυνοι να διασφαλίζουν ότι τυχόν νομικές, κοινωνικές, ιατρικές και ψυχολογικές ανάγκες αντιμετωπίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της συγκεκριμένης διαδικασίας και έως ότου εξασφαλιστεί μια βιώσιμη λύση για το παιδί.

Κατά την προετοιμασία για τη σύνταξη αυτών των πρακτικών εργαλείων, ο EUAA και ο FRA ζήτησαν τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Επιτροπείας μέσω ταχείας αξιολόγησης των αναγκών για τον καθορισμό των στόχων και των θεμάτων που καλύπτονται από τα πρακτικά εργαλεία.

Τα έγγραφα, λαμβάνοντας υπόψη την ομάδα-στόχο της εν λόγω σειράς εγγράφων, βασίζονται στο εγχειρίδιο για την επιτροπεία ανηλίκου από τον FRA και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ⁽²⁾ και είναι συνεπή με τις αυτοτελείς ενότητες κατάρτισης του FRA για τους επιτρόπους ⁽³⁾, καθώς και με το πρόγραμμα κατάρτισης του EUAA ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ [Κανονισμός \(ΕΕ\) αριθ. 604/2013](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013).

⁽²⁾ FRA και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [Επιτροπεία για παιδιά τα οποία στερούνται τη γονική φροντίδα — Ένα εγχειρίδιο για την ενίσχυση των συστημάτων επιτροπείας με σκοπό την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών των παιδιών που είναι θύματα εμπορίας](#), 30 Ιουνίου 2014.

⁽³⁾ Ο ιστότοπος εξ αποστάσεως κατάρτισης του FRA είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση: <https://e-learning.fra.europa.eu/>.

⁽⁴⁾ Ο κατάλογος κατάρτισης του EUAA είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση: <https://euaa.europa.eu/training-catalogue>.

Περιεχόμενα

Κατάλογος συντομογραφιών.....	5
Σχετικά με το παρόν εργαλείο.....	6
1. Η διαδικασία ασύλου και ο ρόλος σας ως επιτρόπου.....	7
1.1. Ποια είναι η διαδικασία ασύλου;.....	7
1.2. Διασφαλίσεις για μια δίκαιη και αποτελεσματική διαδικασία.....	8
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	9
2. Πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου	15
2.1. Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας	16
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	17
2.2. Καταχώριση αίτησης διεθνούς προστασίας	18
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	20
2.3. Κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας	21
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	22
2.4. Τι συμβαίνει εάν αμφισβητηθεί η ηλικία του παιδιού;.....	24
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	25
3. Δικαίωμα αξιοπρεπούς διαβίωσης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου	26
3.1. Συνθήκες υποδοχής	26
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	28
3.2. Κράτηση μεταναστών	29
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	31
4. Στάδιο εξέτασης	32
4.1. Στάδιο παραδεκτού (μη υποχρεωτικό)	32
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	33
4.2. Η προσωπική συνέντευξη.....	33
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	35
4.3. Διαδικασία λήψης αποφάσεων και κοινοποίηση	38
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	39
5. Προσφυγή κατά αρνητικής απόφασης	41
Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος	42
6. Τι μπορείτε να κάνετε όταν κάτι δεν εξελίσσεται όπως αναμενόταν;.....	43
Παράρτημα 1. Συμπληρωματικές πηγές	46
Κατάλογος διαγραμμάτων	50

Κατάλογος συντομογραφιών

Συντομογραφία	Ορισμός
ΕΥΑΑ	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο
Eurodac	ευρωπαϊκό σύστημα παραβολής των δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων άσυλο
FRA	Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
UNHCR	Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπόλ	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου
κράτη μέλη	κράτη μέλη της ΕΕ
ΟΔΑ	Οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου — οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)
ΟΣΥ	Οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής — οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιατύπωση)
ΣΔΠ	Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού

Σχετικά με το παρόν εργαλείο

Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) προβλέπει τον διορισμό εκπροσώπου για τα ασυνόδευτα παιδιά που υποβάλλουν αίτηση διεθνούς προστασίας ⁽⁵⁾. Οι επιτρόποι θα πρέπει να έχουν τα προσόντα και τον εξοπλισμό που χρειάζονται για να αντιμετωπίσουν την ευρεία ποικιλία νόμων και διαδικασιών που ρυθμίζουν το άσυλο, τη μετανάστευση ή άλλα ζητήματα με τα οποία μπορεί να χρειαστεί να ασχοληθούν ⁽⁶⁾.

Το παρόν φυλλάδιο έχει ως στόχο να παράσχει υποστήριξη στους επιτρόπους που αναλαμβάνουν τα παιδιά στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου. Περιλαμβάνει επισκόπηση της διαδικασίας ασύλου με ιδιαίτερη έμφαση στα παιδιά, τις εγγυήσεις στη διαδικασία ασύλου και τον ρόλο σας ως επιτρόπου στα διάφορα στάδια της διαδικασίας ασύλου. Υπάρχει επίσης μια ενότητα σχετικά με το τι πρέπει να γίνει εάν συμβεί κάτι απροσδόκητο ή εάν αμφισβητείται η ηλικία του αιτούντος.

Το εργαλείο περιέχει πλαίσια με πρακτικές συμβουλές για τους επιτρόπους και περαιτέρω υλικό ανάγνωσης.

Δήλωση αποποίησης ευθύνης

Το παρόν εργαλείο αναπτύχθηκε ενώ το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου βρισκόταν υπό μεταρρύθμιση από τα αρμόδια όργανα της ΕΕ. Ωστόσο, οι εν λόγω πράξεις ήταν διαθέσιμες μόνο ως προτάσεις και όχι ως οριστικά και εγκεκριμένα νομικά έγγραφα κατά τη στιγμή της σύνταξης. Ως εκ τούτου, το παρόν εργαλείο καταρτίστηκε με βάση τις πράξεις του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου που ίσχυαν νομίμως κατά τον χρόνο κατάρτισής του.

Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν εργαλείο έχουν ερευνηθεί, αξιολογηθεί και αναλυθεί με μεγάλη προσοχή. Ωστόσο, το παρόν έγγραφο δεν πρέπει να θεωρείται εξαντλητικό.

⁽⁵⁾ Άρθρο 25 της [οδηγίας 2013/32/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 60) (ΟΔΑ).

⁽⁶⁾ Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [Επιτροπεία για παιδιά τα οποία στερούνται τη γονική φροντίδα – Ένα εγχειρίδιο για την ενίσχυση των συστημάτων επιτροπείας με σκοπό την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών των παιδιών που είναι θύματα εμπορίας](#), 2015.

1. Η διαδικασία ασύλου και ο ρόλος σας ως επιτρόπου

1.1. Ποια είναι η διαδικασία ασύλου;

Η διαδικασία ασύλου είναι η διαδικασία με την οποία τα κράτη μέλη καθορίζουν κατά πόσον ένα πρόσωπο χρήζει διεθνούς προστασίας.

Στο πλαίσιο της ΕΕ, η διεθνής προστασία (ή το άσυλο) χορηγείται με τη μορφή καθεστώτος πρόσφυγα και καθεστώτος επικουρικής προστασίας ⁽⁷⁾. Για να μάθετε περισσότερα σχετικά με τους ορισμούς των καθεστώτων αυτών, ανατρέξτε στο εργαλείο για τους επιτρόπους σχετικά με την εισαγωγή στη διεθνή προστασία, το οποίο περιλαμβάνεται σε αυτή τη σειρά ⁽⁸⁾.

Ανάγκες διεθνούς προστασίας μπορεί να ανακύψουν λόγω κινδύνων δίωξης ή σοβαρής βλάβης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της παραμονής του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, και/ή
- γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την αναχώρηση του αιτούντος από τη χώρα καταγωγής του, δηλαδή ανάγκες που ανακύπτουν επιτόπου. Στην περίπτωση αυτή, ανάγκες διεθνούς προστασίας μπορεί να ανακύψουν όταν το άτομο βρίσκεται ήδη στην επικράτεια κράτους μέλους.

Η διαδικασία ασύλου μπορεί να χωριστεί σε διάφορα στάδια:

1. πρόσβαση στη διαδικασία·
2. διαδικασία του Δουβλίνου, η οποία προσδιορίζει το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση μιας αίτησης διεθνούς προστασίας·
3. στάδιο εξέτασης·
4. στάδιο προσφυγής.

Το παρόν φυλλάδιο περιγράφει τα στάδια 1, 3 και 4. Η διαδικασία για τον καθορισμό των κρατών μελών που θα πρέπει να εξετάσουν μια αίτηση ασύλου εξετάζεται στο έγγραφο των ΕΥΑΑ-FRA με τίτλο [*Practical Tool for Guardians: Transnational procedures in the framework of international protection*](#) in the framework of international protection (Πρακτικό εργαλείο για επιτρόπους — Διακρατικές διαδικασίες στο πλαίσιο της διεθνούς προστασίας), 2024.

⁽⁷⁾ Άρθρο 2 στοιχείο θ) της ΟΔΑ.

⁽⁸⁾ ΕΥΑΑ-FRA, [*Practical Tool for Guardians – Introduction to international protection*](#) (Πρακτικό εργαλείο για επιτρόπους — Εισαγωγή στη διεθνή προστασία), Οκτώβριος 2023.

Διάγραμμα 1. Τα βασικά στάδια της διαδικασίας ασύλου

Επεξήγηση

Πράσινο: πρόσβαση στη διαδικασία

Λευκό: διαδικασία του Δουβλίνου (κατά περίπτωση)

Μπλε: στάδιο εξέτασης

Κόκκινο: στάδιο προσφυγής (κατά περίπτωση)

1.2. Διασφαλίσεις για μια δίκαιη και αποτελεσματική διαδικασία

Κάθε πρόσωπο που φθάνει στην ΕΕ και ζητεί διεθνή προστασία έχει δικαίωμα να εξετάζονται επαρκώς οι ανάγκες του για διεθνή προστασία. Τα πρόσωπα αυτά μπορεί να βρίσκονται σε ιδιαίτερα δύσκολη κατάσταση καθώς βρίσκονται σε ξένο περιβάλλον, αντιμετωπίζουν γλωσσικούς και πολιτισμικούς φραγμούς, καθώς και ψυχολογικά και άλλα εμπόδια. Μπορεί να έχουν υποστεί τραυματικές εμπειρίες.

Για τους λόγους αυτούς, είναι απαραίτητο να υπάρχουν διαδικαστικές εγγυήσεις για τη διασφάλιση δίκαιης και αποτελεσματικής διαδικασίας ασύλου. Η ΟΔΑ παρέχει στους αιτούντες διεθνή προστασία συγκεκριμένες διαδικαστικές εγγυήσεις για να υπερβούν αυτά τα εμπόδια.

Ανεξάρτητα από την ηλικία του αιτούντος, οι κύριες αυτές διαδικαστικές εγγυήσεις περιλαμβάνουν:

- το δικαίωμα του αιτούντος να παραμείνει στην επικράτεια έως ότου ληφθεί οριστική απόφαση σχετικά με την αίτησή του, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της μη επαναπροώθησης·
- εγγυήσεις για την προσωπική συνέντευξη, η οποία πρέπει να διεξάγεται στη γλώσσα που προτιμά ο αιτών ή σε άλλη γλώσσα την οποία κατανοεί και στην οποία μπορεί να επικοινωνήσει με σαφήνεια·
- το δικαίωμα στην ενημέρωση: τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία ασύλου το συντομότερο δυνατόν·
- δωρεάν νομικές και διαδικαστικές πληροφορίες προσαρμοσμένες στις ανάγκες του αιτούντος·
- δωρεάν νομική συνδρομή κατόπιν αιτήματος του αιτούντος και εκπροσώπηση κατά τη διαδικασία προσφυγής·
- το δικαίωμα επικοινωνίας με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, καθώς και με άλλες οργανώσεις που παρέχουν νομικές ή άλλες συμβουλές.

Ορισμένοι αιτούντες ενδέχεται να χρειάζονται ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις. Αυτό συμβαίνει κυρίως στην περίπτωση των παιδιών. Ορισμένα παιδιά μετακινούνται εκτός συνόρων χωρίς τη φροντίδα ενός υπεύθυνου ενηλίκου ή μπορεί να μείνουν ασυνόδευτα μετά ή πριν από την είσοδό τους στην ΕΕ. Τα παιδιά που ταξιδεύουν μόνα τους σε άγνωστες χώρες εκτίθενται σε υψηλότερο κίνδυνο βίας, κακοποίησης και παραμέλησης.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Ως βασική διασφάλιση για τα ασυνόδευτα παιδιά (ή για ένα θεωρούμενο κατά τεκμήριο παιδί, εάν υπάρχει αμφιβολία για την ηλικία του) πρέπει να διοριστεί ανεξάρτητος και ειδικευμένος επίτροπος το συντομότερο δυνατόν ⁽⁹⁾.

Βάσει της εθνικής νομοθεσίας, αν, για πρακτικούς λόγους, είναι αδύνατο να οριστεί άμεσα μόνιμος επίτροπος για ένα παιδί, πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να οριστεί πρόσωπο που θα εκτελεί προσωρινά τα χρέη του επιτρόπου. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προσωρινοί επίτροποι πρέπει να πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις και να διαθέτουν τα ίδια χαρακτηριστικά (π.χ. ανεξαρτησία) με τους μη προσωρινούς επιτρόπους. Ο επίτροπος θα πρέπει να ενημερώνεται και να εκφράζει την άποψή του για όλες τις πτυχές της διοικητικής διαδικασίας και θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να συνοδεύει το παιδί καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

Σχετική έκδοση του EUAA

FRA, [e-learning course for guardians](#) [πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης για επιτρόπους], 2022.

FRA και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [Επιτροπεία για παιδιά τα οποία στερούνται τη γονική φροντίδα — Ένα εγχειρίδιο για την ενίσχυση των συστημάτων επιτροπείας με σκοπό την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών των παιδιών που είναι θύματα εμπορίας](#), 30 Ιουνίου 2014.

Αφού διοριστείτε ως επίτροπος, καθήκον σας είναι να προάγετε το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και να ασκείτε τη νομική σας ικανότητα για λογαριασμό του παιδιού, όπου χρειάζεται ⁽¹⁰⁾.

Θα πρέπει να δίνετε προσοχή σε διάφορες σημαντικές πτυχές για την προστασία του παιδιού καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου: να προάγετε το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, να παρέχετε πληροφορίες κατάλληλες για το παιδί, να ακούτε τις απόψεις του παιδιού, να μεριμνάτε για την ασφάλεια του παιδιού και να σέβεστε την οικογενειακή ενότητα.

Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού

Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού είναι ένα δικαίωμα, μια αρχή και ένας κανόνας διαδικασίας που αναγνωρίζεται από το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο. Αποτελεί τη βάση για όλες τις αποφάσεις που αφορούν τα παιδιά στο πλαίσιο της μετανάστευσης. Στόχος του είναι να διασφαλίσει την ανάπτυξη του παιδιού και την πλήρη απόλαυση όλων των

⁽⁹⁾ Άρθρο 25 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽¹⁰⁾ Άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ΟΔΑ, καθώς και άρθρο 24 της ΟΣΥ.

δικαιωμάτων που ορίζονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού (ΣΔΠ).

Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι εσείς ως επίτροπος και όλοι οι άλλοι φορείς πρέπει να προβείτε σε εκτίμηση των ιδιαίτερων και ειδικών περιστάσεων και αναγκών του παιδιού. Η εκτίμηση αυτή πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις ενέργειες και τις αποφάσεις που επηρεάζουν το παιδί είτε βραχυπρόθεσμα, είτε μεσοπρόθεσμα, είτε μακροπρόθεσμα. Η εκτίμηση θα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον τις ακόλουθες πτυχές: τις απόψεις του παιδιού, την ταυτότητα του παιδιού, το οικογενειακό περιβάλλον και τις σχέσεις, τις ανάγκες φροντίδας, προστασίας και ασφάλειας, τα πιθανά πρόσθετα χαρακτηριστικά ευαλωτότητας, καθώς και τις πτυχές υγείας και εκπαίδευσης.

Οι εκτιμήσεις του βέλτιστου συμφέροντος θα πρέπει να διενεργούνται σε τακτική βάση, ώστε οι αρχές να λαμβάνουν υπόψη την εξέλιξη και την ανάπτυξη του παιδιού και τυχόν αλλαγές στις περιστάσεις ή τις απόψεις του. Σημαντικές αποφάσεις σχετικά με το παιδί θα πρέπει επίσης να εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο ελήφθη υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και πώς καθόρισε την απόφαση.

Ως επίτροπος, θα πρέπει να διασφαλίζετε ότι οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν και λαμβάνουν υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, σε συνεννόηση με εσάς και με το παιδί, σε τακτική βάση. Θα πρέπει να διατηρείτε στενή επαφή με το παιδί και να ενημερώνετε τις αρχές για οποιαδήποτε εξέλιξη που θα απαιτούσε νέα απόφαση ή αλλαγή προσέγγισης.

Σχετική έκδοση

EASO, [Πρακτικός οδηγός σχετικά με το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού στις διαδικασίες ασύλου](#), 2019.

Ενημέρωση

Ανά πάσα στιγμή, το παιδί έχει δικαίωμα να αναζητεί, να λαμβάνει και να ανταλλάσσει πληροφορίες που κατοχυρώνονται στην ΟΔΑ ⁽¹⁾ και στην οδηγία 2013/33/ΕΕ (ΟΣΥ) ⁽²⁾. Οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται σε γλώσσα και με τρόπο που κατανοεί το παιδί. Η παροχή πληροφοριών στο παιδί αποτελεί ευθύνη όλων των φορέων που έρχονται σε επαφή με το παιδί. Το παιδί ενδέχεται να μη λαμβάνει επαρκείς πληροφορίες ή να μην έχει κατανοήσει σωστά ή να έχει ξεχάσει. Ως επίτροπος, είστε υπεύθυνος για την παροχή πληροφοριών καθώς και για τη διασφάλιση ότι το παιδί λαμβάνει τις κατάλληλες πληροφορίες από άλλους φορείς.

Τα παιδιά πρέπει να ενημερώνονται με τρόπο που να διασφαλίζει ότι κατανοούν τη φύση και τον σκοπό των διαδικασιών στις οποίες συμμετέχουν, πώς αυτές σχετίζονται με την κατάστασή τους, τις επιλογές που έχουν, τα πιθανά αποτελέσματα και τι σημαίνουν αυτά τα αποτελέσματα για τα ίδια. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται με τη χρήση

⁽¹⁾ Άρθρο 12 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽²⁾ Άρθρο 5 της [οδηγίας 2013/33/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013).

επεξηγήσεων φιλικών προς το παιδί, ευαισθητοποιημένων ως προς τη διάσταση του φύλου και κατάλληλων για την ηλικία και το συγκεκριμένο πλαίσιο, σε γλώσσα που μπορεί να κατανοήσει το παιδί ώστε να μπορεί να συμμετάσχει έχοντας την κατάλληλη ενημέρωση.

Στο παιδί θα πρέπει να παρέχεται διερμηνεία όποτε χρειάζεται. Ει δυνατόν, ο διερμηνέας θα πρέπει να διαθέτει εμπειρία στη διερμηνεία για παιδιά.

Οι ιδιαίτερες περιστάσεις, όπως η ηλικία, η ωριμότητα, τα πιθανά κοινά σημεία των χαρακτηριστικών ευαλωτότητας ή το πολιτισμικό υπόβαθρο ενός παιδιού επηρεάζουν την ικανότητά του να έχει πρόσβαση σε πληροφορίες. Ένα παιδί μπορεί να μην είναι σε θέση να διαβάσει ή να μην έχει την υπομονή να επικεντρωθεί στο γραπτό κείμενο. Παρέχετε πληροφορίες σε διαχειρίσιμες ποσότητες, χρησιμοποιείτε απλό λεξιλόγιο, κινούμενα σχέδια και εικονογράμματα και ελαχιστοποιείτε το μήκος του κειμένου.

Σχετική έκδοση

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. ΕΥΑΑ, [Practical Guide on Information Provision in the Asylum Procedure](#) [Πρακτικός οδηγός σχετικά με την παροχή πληροφοριών στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου], Δεκέμβριος 2024.

Το δικαίωμα του παιδιού να ακούγεται η γνώμη του και να συμμετέχει

Το παιδί έχει δικαίωμα να εκφράζει την άποψη και τη γνώμη του, είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω της δικής σας φωνής ως επιτρόπου του. Οι συνεντεύξεις μαζί του θα πρέπει να διεξάγονται πάντα σε ασφαλές, εμπιστευτικό, άνετο και φιλικό προς τα παιδιά περιβάλλον, σε κατάλληλους χώρους που συμβάλλουν στην οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης με το παιδί. Οι απόψεις και οι επιθυμίες του παιδιού θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε συνάρτηση με την ηλικία και την ωριμότητά του.

Ο ρόλος σας ως επιτρόπου είναι επίσης να υποστηρίζετε τις απόψεις του παιδιού και να εγγυάστε ότι οι αρχές λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις αυτές. Το δικαίωμα του παιδιού να εκφράζει τη γνώμη του δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στο πλαίσιο της προσωπικής συνέντευξης. Οι αρχές θα πρέπει να δίνουν προσοχή στις απόψεις, τις ανάγκες και τη γνώμη του παιδιού και εκτός του πλαισίου των πιο επίσημων συνεντεύξεων.

Διασφάλιση της ασφάλειας του παιδιού

Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου, τα παιδιά πρέπει να χαιρούν προστασίας από κάθε μορφή βίας, κακοποίησης, παραμέλησης και εκμετάλλευσης. Οι υπάλληλοι των υπηρεσιών ασύλου και υποδοχής πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και να βρίσκονται σε εγρήγορση, προκειμένου να διακρίνουν πιθανές ενδείξεις χαρακτηριστικών ευαλωτότητας και κινδύνων, με σκοπό να διασφαλίζεται η ασφάλεια του παιδιού. Ως επίτροπος, θα πρέπει να συλλέγετε πληροφορίες σχετικά με την ευημερία του παιδιού και τυχόν ανησυχίες για την προστασία ή την ασφάλεια. Στην πράξη, για να συλλέξετε τέτοιες πληροφορίες, θα πρέπει να είστε διαθέσιμοι και σε τακτική επικοινωνία με το παιδί, καθώς και με τις αρχές και άλλους

εμπλεκόμενους επαγγελματίες, όπως κοινωνικούς λειτουργούς, υπαλλήλους υποδοχής, εκπαιδευτικούς, γιατρούς, και να δίνετε τη δέουσα βαρύτητα στις πληροφορίες που λαμβάνετε.

Έχετε υπόψη τους πιθανούς κινδύνους για το παιδί, όπως η πιθανότητα το παιδί να συναντήσει άτομα που μπορεί να το έχουν ήδη εκθέσει ή θα μπορούσαν ενδεχομένως να το εκθέσουν σε κακοποίηση, βλάβη ή εμπορία ανθρώπων. Εάν αντιληφθείτε μια αξιόπιστη απειλή όπως αυτή, είναι επιτακτική ανάγκη να ενημερώσετε αμέσως τον εντεταλμένο υπάλληλο των αρμόδιων αρχών. Ωστόσο, είναι ζωτικής σημασίας οι αρχές να επιδεικνύουν σύνεση κατά την αξιολόγηση της κατάστασης, προκειμένου να αποτρέψουν οποιαδήποτε βλάβη στο παιδί.

Πρακτική συμβουλή

Πιθανές ενέργειες του επιτρόπου σε σχέση με την ασφάλεια του παιδιού:

- να ενημερώνει το παιδί σχετικά με τα υφιστάμενα μέτρα προστασίας που θα μπορούσαν να ληφθούν.
- να βεβαιώνεται ότι οι αρχές αξιολογούν συνεχώς τους κινδύνους για το παιδί. Να αναλαμβάνει ενεργό ρόλο στην υποστήριξη του παιδιού στις αλληλεπιδράσεις του με τις αρμόδιες αρχές και τους υπαλλήλους των αρχών επιβολής του νόμου.
- να ενημερώνει αμέσως τις αρμόδιες αρχές εάν έχει νέες πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια του παιδιού, ιδίως εάν θεωρεί ότι το παιδί μπορεί να κινδυνεύει.
- σε περίπτωση εξαφάνισης, να διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές θα ειδοποιηθούν αμέσως, θα καταχωρίσουν πληροφορίες σχετικά με το αγνοούμενο παιδί στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν και ότι θα καταβληθούν προσπάθειες για την ανεύρεση του παιδιού.
- να υπενθυμίζει τακτικά σε όλες τις εμπλεκόμενες αρχές να μην ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με το καθεστώς του παιδιού ως αιτούντος διεθνή προστασία.

Σεβασμός της οικογενειακής ενότητας και ενέργειες για τον εντοπισμό της οικογένειας

Σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα του ασύλου, μία από τις κύριες αρμοδιότητες των κρατών μελών είναι να εντοπίσουν τα μέλη της οικογένειας του παιδιού και να επανενώσουν το παιδί με τα μέλη της οικογένειάς του όταν διαπιστωθεί ότι είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του ⁽¹³⁾. Οι αρχές θα πρέπει να αρχίσουν τον εντοπισμό της οικογένειας το συντομότερο δυνατόν ⁽¹⁴⁾. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η εύρεση της οικογένειας δεν οδηγεί αυτόματα στην επανένωση της οικογένειας.

⁽¹³⁾ Άρθρο 24 της ΟΣΥ.

⁽¹⁴⁾ Άρθρο 24 παράγραφος 3 της ΟΣΥ.

Ο εντοπισμός της οικογένειας έχει τρεις κύριους στόχους:

1. να βρεθούν πληροφορίες για τα μέλη της οικογένειας του παιδιού ή τους πρώην υπευθύνους για την επιμέλειά του και να γίνει γνωστό πού βρίσκονται·
2. να βοηθηθεί το παιδί στην αποκατάσταση των οικογενειακών σχέσεων, εφόσον αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του·
3. να διευκολυνθεί η επανένωση του παιδιού με μέλη της οικογένειάς του στη χώρα υποδοχής, σε άλλη χώρα της ΕΕ+, σε τρίτη χώρα ή στη χώρα καταγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού ⁽¹⁵⁾.

Στην περίπτωση παιδιών που ταξιδεύουν με συγγενικά μέλη της οικογένειάς τους εκτός από τους γονείς ή τους νόμιμους επιτρόπους τους (γνωστά ως παιδιά που έχουν χωριστεί από την οικογένειά τους), πρέπει επίσης να επαληθεύονται και να αξιολογούνται οι οικογενειακοί δεσμοί με τους εν λόγω ενηλίκους που τα συνοδεύουν. Εντοπισμός της οικογένειας θα πρέπει επίσης να πραγματοποιείται για τα παιδιά που έχουν χωριστεί από την οικογένειά τους, προκειμένου να γίνει κατανοητό πού βρίσκονται οι γονείς / νόμιμοι επίτροποι.

Ως επίτροπος, θα πρέπει να υποστηρίξετε τις αρχές και το παιδί στη διαδικασία αυτή. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να ενημερώσετε το παιδί σχετικά με τον σκοπό του εντοπισμού της οικογένειας, καθώς και να ζητήσετε και να ακούσετε τις απόψεις του παιδιού. Θα πρέπει να διευκολύνετε την ανταλλαγή πληροφοριών με τις αρχές για να δημιουργήσετε επαφές με την οικογένεια. Μπορείτε επίσης να υποστηρίξετε το παιδί όταν έρχεται σε επαφή με την οικογένεια και, αν χρειαστεί, να το συνοδεύσετε σε δύσκολες αποφάσεις ή συζητήσεις σε σχέση με την οικογένεια.

Πρακτική συμβουλή

Ως επίτροπος, διαδραματίζετε σημαντικό ρόλο στον εντοπισμό της οικογένειας. Λάβετε υπόψη τα παρακάτω:

- τα ασυνόδευτα παιδιά μπορεί να μην επιθυμούν να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους και θα μπορούσαν να ερμηνεύσουν την έναρξη της διαδικασίας εντοπισμού της οικογένειας ως ένα βήμα για την επιστροφή τους στη χώρα καταγωγής τους· ορισμένες φορές μπορεί να δεχθούν πιέσεις από την οικογένειά τους για να παραμείνουν.
- τα παιδιά μπορεί να έχουν πραγματικούς και βάσιμους φόβους όσον αφορά τον εντοπισμό της οικογένειάς τους και μπορεί να πιστεύουν ότι ο εντοπισμός της οικογένειας μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τα ίδια ή την οικογένειά τους.

⁽¹⁵⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 22 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, [Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού](#), της 20ής Νοεμβρίου 1989, Σειρά Συνθηκών, τόμος 1577, σ. 3, «το δικαίωμα εντοπισμού των γονέων ή άλλων μελών της οικογένειας κάθε παιδιού πρόσφυγα προκειμένου να συλληχθούν οι απαραίτητες πληροφορίες για την επανένωση με την οικογένειά του» και το άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο α) της [οδηγίας 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου](#), της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης (ΕΕ L 251 της 3.10.2003), το οποίο προβλέπει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να επιτρέπουν την είσοδο και τη διαμονή των εξ αίματος πρώτου βαθμού ανιόντων του χωρίς να εφαρμόζουν όρους, και του νόμιμου επιτρόπου του ή άλλου μέλους της οικογένειάς του, εφόσον ο ανήλικος πρόσφυγας δεν έχει εξ αίματος ανιόντες ή αυτοί δεν μπορούν να εντοπιστούν.

- οι επίτροποι θα πρέπει να υποστηρίζουν το παιδί ώστε να διασφαλίζεται ότι ο εντοπισμός της οικογένειας, και τελικά η οικογενειακή επανένωση, πραγματοποιείται προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του παιδιού και διευκολύνοντας την ανταλλαγή πληροφοριών με τις αρχές.

Σχετική έκδοση

EASO, [*Practical Guide on Family Tracing*](#) [Πρακτικός οδηγός σχετικά με τον εντοπισμό της οικογένειας], Μάρτιος 2016.

2. Πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου

Η υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα κάθε παιδιού. Θα πρέπει να παρέχεται συνδρομή στο παιδί, προκειμένου να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση για την υποβολή αίτησης χορήγησης διεθνούς προστασίας ⁽¹⁶⁾. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να παρέχονται εκ των προτέρων σχετικές με την ηλικία, το φύλο και τον πολιτισμό πληροφορίες. Οι απόψεις του παιδιού σχετικά με την υποβολή αίτησης για διεθνή προστασία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του.

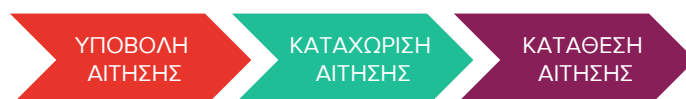
Στο πλαίσιο του ρόλου σας ως επιτρόπου, θα πρέπει να υποστηρίξετε τα παιδιά στη διαδικασία ασύλου από το πρώτο στάδιο. Θα πρέπει να διοριστεί επίτροπος το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι λαμβάνεται εξ αρχής υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Ωστόσο, είναι πιθανό να αρχίσετε να συμμετέχετε στη διαδικασία αυτή κατά τη διάρκειά της. Αυτό ισχύει ιδίως όταν το παιδί έχει εκφράσει τη βούλησή του να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας κατά τη στιγμή της διέλευσης των συνόρων ή κατά την αποβίβαση και, επομένως, προτού οι αρμόδιες αρχές να έχουν την ευκαιρία να σας διορίσουν επίτροπο.

Στο παιδί θα πρέπει επίσης να παρέχεται πρόσβαση σε νομικές συμβουλές και συμβουλευτική. Αυτό μπορεί να βοηθήσει το παιδί και εσάς ως επίτροπο να κατανοήσετε όλα τα διαδικαστικά βήματα της διαδικασίας ασύλου, η οποία μπορεί να είναι αρκετά περίπλοκη. Θεωρείται ορθή πρακτική να διασφαλίζεται η πρόσβαση του παιδιού σε δωρεάν υπηρεσίες νομικής συνδρομής σε κάθε στάδιο της διαδικασίας ασύλου. Επίσης, στον νομικό σύμβουλο του παιδιού θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα να παρίσταται σε κάθε συνέντευξη που λαμβάνεται από το παιδί.

Το στάδιο της «πρόσβασης στη διαδικασία» αποτελείται από τρία βήματα, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 2. Αυτά είναι η υποβολή, η καταχώριση και η κατάθεση αίτησης ⁽¹⁷⁾. Τα τρία αυτά στάδια ενεργοποιούν ορισμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις για τον αιτούντα.

Διάγραμμα 2. Στάδια της πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου

⁽¹⁶⁾ EASO, *Πρακτικός οδηγός σχετικά με το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού στις διαδικασίες ασύλου*, 2019.

⁽¹⁷⁾ Το άρθρο 6 της ΟΔΑ περιγράφει τα ακόλουθα στάδια πρόσβασης στις διαδικασίες ασύλου: υποβολή, καταχώριση και κατάθεση αίτησης για διεθνή προστασία.

Πρακτική συμβουλή

Ανάλογα με τη νομοθεσία και τις πρακτικές κάθε κράτους μέλους, η ορολογία που χρησιμοποιείται για τα τρία αυτά βήματα της πρόσβασης στη διαδικασία μπορεί να διαφέρει. Μπορεί να είναι χρήσιμο να συμβουλευτείτε τη μετάφραση των τριών βημάτων του άρθρου 6 της ΟΔΑ στη γλώσσα σας ⁽¹⁸⁾. Η καταχώριση και η κατάθεση της αίτησης μπορούν να πραγματοποιηθούν ταυτόχρονα. Σε άλλες περιπτώσεις, και τα τρία βήματα μπορούν να ολοκληρωθούν την ίδια ημέρα στο ίδιο διοικητικό περιβάλλον. Όταν αυτά τα βήματα διεξάγονται χωριστά, τα βασικά στοιχεία συλλέγονται κατά κανόνα στο στάδιο της καταχώρισης, γεγονός που επιτρέπει, κατ' ελάχιστο, την πρακτική οργάνωση της αρχικής υποδοχής. Στο στάδιο της κατάθεσης θα συγκεντρωθούν επιπλέον λεπτομερή στοιχεία.

2.1. Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας

Ως υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας νοείται η πράξη της έκφρασης, με οποιονδήποτε τρόπο και ενώπιον οποιασδήποτε εθνικής αρχής, της επιθυμίας ενός ατόμου να του χορηγηθεί διεθνής προστασία.

Η υποβολή αίτησης είναι το πρώτο βήμα για την πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου.

Από τη στιγμή κατά την οποία ένα άτομο εκφράζει την επιθυμία του να του χορηγηθεί διεθνής προστασία, λογίζεται ως αιτών διεθνή προστασία.

Η υποβολή αίτησης μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε μορφή. Ο αιτών δεν υποχρεούται να συμπληρώσει κάποιο έντυπο. Μπορεί να υποβάλει αίτηση ακόμη και εκφράζοντας φόβο επιστροφής με τα λόγια του, χωρίς να χρησιμοποιήσει συγκεκριμένα τις λέξεις «άσυλο» ή «διεθνής προστασία». Πολλά παιδιά που ενδέχεται να χρήζουν διεθνούς προστασίας ενδέχεται να μη δηλώσουν ξεκάθαρα ή να μην κατανοούν καν ότι χρειάζονται άσυλο κατά την άφιξή τους στη χώρα. Πολλά μπορεί να μη γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ή να μη ζητήσουν προστασία, επειδή μπορεί να έχουν ακούσει λανθασμένες πληροφορίες ή επειδή έχουν παραπληροφορηθεί, μεταξύ άλλων από τους διακινητές, σχετικά με τα δικαιώματα και τις επιλογές τους.

Η υποβολή αίτησης ενεργοποιεί διάφορα δικαιώματα και υποχρεώσεις, μεταξύ των οποίων τα εξής:

- το δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια του κράτους μέλους ⁽¹⁹⁾.
- το δικαίωμα ενημέρωσης, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ο αιτών, σχετικά με τον τρόπο κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας και σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αιτούντος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁸⁾ Η μετάφραση της ΟΔΑ σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ διατίθεται στη διεύθυνση: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2013/32/oj>.

⁽¹⁹⁾ Άρθρο 9 της ΟΔΑ.

⁽²⁰⁾ Άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ΟΔΑ.

- το δικαίωμα επικοινωνίας με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και/ή οποιονδήποτε άλλο οργανισμό που παρέχει νομικές συμβουλές ⁽²¹⁾.
- την υποχρέωση των κρατών μελών να προσδιορίσουν/αξιολογήσουν αν ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων ⁽²²⁾ ή ειδικών αναγκών υποδοχής ⁽²³⁾.
- την υποχρέωση του κράτους μέλους να παράσχει τις βασικές υλικές συνθήκες υποδοχής που προβλέπονται στην ΟΣΥ ⁽²⁴⁾.
- την υποχρέωση του αιτούντος να συνεργάζεται με τις αρχές ⁽²⁵⁾.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Θα πρέπει να είστε σε θέση να καλλιεργήσετε ένα ορισμένο επίπεδο εμπιστοσύνης, ώστε να προσδιορίσετε πότε το παιδί εκφράζει την πρόθεση να υποβάλει αίτηση προστασίας και να ενημερώσετε προληπτικά τις αρχές ότι το παιδί μπορεί να επιθυμεί να υποβάλει αίτηση προστασίας. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να μιλήσετε με το παιδί, να ακούσετε και να λάβετε υπόψη τις απόψεις του και να διασφαλίσετε ότι το παιδί κατανοεί πλήρως την έννοια της διεθνούς προστασίας, τι συνεπάγεται, ποια δικαιώματα γεννά και ποιες συνέπειες έχει.

Εάν έχετε ήδη διοριστεί επίτροπος όταν το παιδί εκφράζει τη βούλησή του να υποβάλει αίτηση για διεθνή προστασία, ο κύριος ρόλος σας είναι να επαληθεύσετε ότι είναι πράγματι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού να υποβάλει αίτηση για διεθνή προστασία.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού ενδέχεται να είναι άλλες διαδικαστικές οδοί και νομικά καθεστώτα, εκτός από την υποβολή αίτησης για διεθνή προστασία. Οι εν λόγω λύσεις μπορεί να είναι η παραπομπή του παιδιού σε ειδικές διαδικασίες για θύματα εμπορίας ανθρώπων ή ανιθαγενείς, άλλες άδειες διαμονής, άδεια παραμονής με βάση την ανηλικότητα του παιδιού, για παράδειγμα, ή η κίνηση περισσότερων της μίας νομικών διαδικασιών ταυτόχρονα.

Θα πρέπει να συλλέξετε όλες τις σχετικές πληροφορίες και να ενημερώσετε το παιδί για τα δικαιώματά του σχετικά με τις πιθανές νομικές οδούς που είναι διαθέσιμες και τις συνέπειες που σχετίζονται με κάθε απόφαση. Η πρόταση κατάλληλων λύσεων θα πρέπει να γίνεται σε συντονισμό με τις αρμόδιες αρχές προστασίας του παιδιού και τις μεταναστευτικές αρχές. Στο πλαίσιο του ρόλου σας ως επιτρόπου, μπορείτε να υποστηρίξετε την επικοινωνία και τη σύνδεση των αρχών ασύλου με τα εθνικά συστήματα προστασίας των παιδιών / τους μηχανισμούς παραπομπής.

⁽²¹⁾ Άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της ΟΔΑ.

⁽²²⁾ Άρθρο 24 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽²³⁾ Άρθρο 22 παράγραφος 1 της ΟΣΥ.

⁽²⁴⁾ Άρθρο 22 παράγραφος 1 της ΟΣΥ.

⁽²⁵⁾ Άρθρο 13 της ΟΔΑ.

Πρακτικές συμβουλές

- Να λαμβάνετε πάντα υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.
- Να καλλιεργείτε ένα καλό επίπεδο εμπιστοσύνης.
- Να ενημερώνετε το παιδί για τα δικαιώματά του και τις διαθέσιμες νομικές οδούς.
- Να βοηθάτε το παιδί να αποφασίσει αν θα υποβάλει αίτηση για διεθνή προστασία.
- Να συλλέγετε σχετικές πληροφορίες για την υποστήριξη της αίτησης.
- Να συντονίζεστε με άλλους σχετικούς φορείς στο κράτος μέλος σας και να λαμβάνετε αποφάσεις σε συνεργασία με τις αρχές προστασίας του παιδιού.

Σχετική έκδοση

EASO, [Πρακτικός οδηγός σχετικά με το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού στις διαδικασίες ασύλου](#), 2019.

2.2. Καταχώριση αίτησης διεθνούς προστασίας

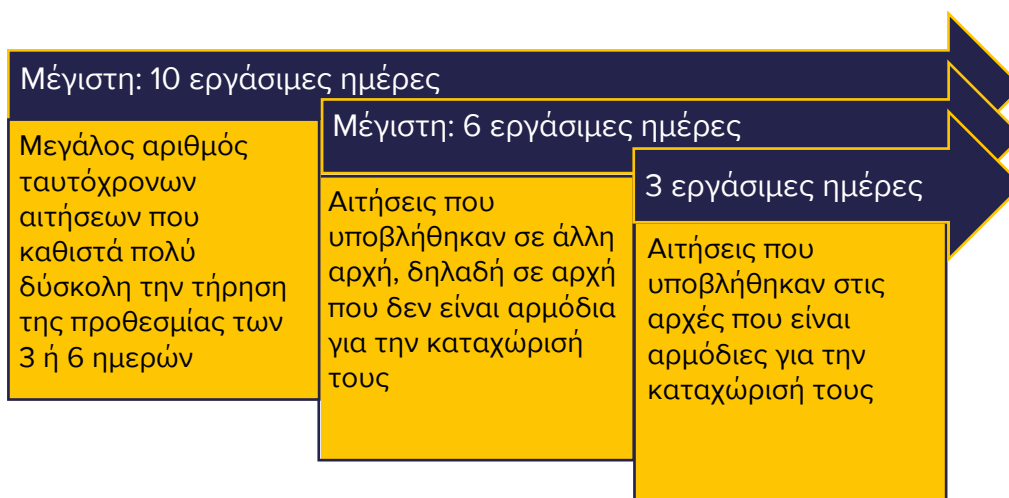
Ως καταχώριση νοείται η καταγραφή της πρόθεσης του αιτούντος να ζητήσει προστασία.

Στόχος της καταχώρισης της αίτησης ασύλου είναι να δημιουργηθεί μια επίσημη καταγραφή, ώστε ο αιτών να μπορεί να επωφεληθεί πραγματικά από τα δικαιώματά του και να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του ⁽²⁶⁾. Η καταχώριση θα πρέπει να ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 6 της ΟΔΑ, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 3 κατωτέρω.

Σε αυτό το στάδιο, οι αρχές συλλέγουν βασικά προσωπικά στοιχεία σχετικά με τον αιτούντα, όπως το όνομα, το επώνυμο, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησής του, καθώς και την ιθαγένειά του, εάν έχει.

⁽²⁶⁾ Αιτιολογική σκέψη 27 της ΟΔΑ.

Διάγραμμα 3. Προθεσμίες πρόσβασης στη διαδικασία όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 της ΟΔΑ

Ανάλογα με την ηλικία του παιδιού, τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν επίσης δακτυλικά αποτυπώματα σύμφωνα με τις προθεσμίες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 603/2013 (κανονισμός Eurodac) ⁽²⁷⁾. Οι αρχές πρέπει να ενημερώνουν το παιδί για τους λόγους για τους οποίους λαμβάνουν τα δακτυλικά αποτυπώματα και τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα. Τα δακτυλικά αποτυπώματα πρέπει να λαμβάνονται με πλήρη σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας.

Σχετικές εκδόσεις

EASO, [Πρακτικός οδηγός καταχώρισης – Κατάθεση αιτήσεων διεθνούς προστασίας](#), Νοέμβριος 2021, κεφάλαιο VIII, ενότητα 1. «Ευρωπαϊκή βάση δεδομένων δακτυλοσκόπησης των αιτούντων άσυλο».

FRA, [Δικαίωμα ενημέρωσης – Οδηγός για τις αρχές κατά τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων για το Eurodac](#), Δεκέμβριος 2019.

Κατά το στάδιο της καταχώρισης, οι αρχές θα συλλέξουν το διαβατήριό του παιδιού, εάν είναι διαθέσιμο, και/ή τυχόν άλλα έγγραφα ταυτοποίησης, όπως πιστοποιητικά γέννησης, σχολικά αρχεία και αρχεία εμβολιασμού. Τα παιδιά πρέπει να ενημερώνουν τις αρχές σχετικά με το πού βρίσκονται οι γονείς και τα μέλη της οικογένειάς τους. Στο σημείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφέρετε εάν κάποιο μέλος της οικογένειας ζει σε άλλη χώρα της ΕΕ+ για τους σκοπούς της διαδικασίας του Δουβλίνου.

⁽²⁷⁾ Άρθρο 9 παράγραφος 1 του [κανονισμού \(ΕΕ\) αριθ. 603/2013](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπαϊκή Αρχή για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ΕΔΠΔΧ) σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013).

Σχετική έκδοση

Η διαδικασία για τον καθορισμό των κρατών μελών που θα πρέπει να εξετάσουν μια αίτηση περιγράφεται στο έγγραφο των EUAA-FRA με τίτλο [*Practical Tool for Guardians: Transnational procedures in the framework of international protection*](#) in the framework of international protection [Πρακτικό εργαλείο για επιτρόπους — Διακρατικές διαδικασίες στο πλαίσιο της διεθνούς προστασίας], 2024.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Ως επίτροπος, θα μπορούσατε να ξεκινήσετε αξιολογώντας τις πληροφορίες που είναι ήδη διαθέσιμες για το παιδί. Θα πρέπει να δώσετε προσοχή στις δηλώσεις του παιδιού σχετικά με την προσωπική του ιστορία και να ρωτήσετε αν υπάρχουν άλλα έγγραφα τα οποία το παιδί μπορεί να έχει ή θα μπορούσε να συλλέξει χωρίς να θέσει τον εαυτό του σε κίνδυνο. Χρήσιμα έγγραφα θα μπορούσαν να είναι τα σχολικά αρχεία, το πιστοποιητικό γέννησής του, τα αρχεία εμβολιασμού, τυχόν δημόσια άρθρα ή έγγραφα που συνδέονται με πιθανούς λόγους εγκατάλειψης της χώρας καταγωγής του και έγγραφα ή πληροφορίες σχετικά με τα μέλη της οικογένειάς του. Είναι επίσης σημαντικό να δίνετε προσοχή σε συγκεκριμένους ισχυρισμούς που αφορούν τα παιδιά (π.χ. τεκμηρίωση σχετικά με αναγκαστικούς/πρόωρους γάμους, αναγκαστική στρατολόγηση, ακρωτηριασμό/αποκοπή των γυναικείων γεννητικών οργάνων, εμπορία παιδιών, οικογενειακή και ενδοοικογενειακή βία, αναγκαστική εργασία, σεξουαλική κακοποίηση).

Ανάλογα με τις εθνικές σας πρακτικές, οι ιατρικές εξετάσεις μπορεί να διεξαχθούν πριν ή μετά την καταχώριση. Ως επίτροπος, θα πρέπει να επιστήσετε την προσοχή του γιατρού σε τυχόν προβλήματα υγείας που μπορεί να έχει το παιδί.

Επιπλέον, οι αρχές πρέπει επίσης να αξιολογήσουν τυχόν ειδικές ανάγκες που μπορεί να έχει το παιδί. Η διαδικασία προσδιορισμού των ειδικών αναγκών των παιδιών απαιτεί τον ενεργό ρόλο των αρχών και των μη κυβερνητικών φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία ασύλου. Ο προσδιορισμός των ειδικών αναγκών μπορεί να διενεργείται από τις αρχές κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, αλλά υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες ο προσδιορισμός πραγματοποιείται μόνο κατά το στάδιο της καταχώρισης ή της κατάθεσης, ή αργότερα. Χαρακτηριστικά ευαλωτότητας που προκαλούν συγκεκριμένες ανάγκες ενδέχεται να εμφανιστούν και σε μεταγενέστερο στάδιο.

Εάν ένα παιδί έχει ειδικές ανάγκες, θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι υπάρχουν όλες οι διαδικαστικές εγγυήσεις για την πραγματοποίηση του επόμενου βήματος, δηλαδή της κατάθεσης. Για παράδειγμα, και ανάλογα με τις περιστάσεις, αυτές θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την παρουσία ψυχολόγου, άνδρα ή γυναίκας διερμηνέα ανάλογα με τις προτιμήσεις του παιδιού ή τη δυνατότητα υποστήριξης από νομικό ή άλλο σύμβουλο.

Πρακτικές συμβουλές

- Βεβαιωθείτε ότι υπάρχει διαθέσιμος διερμηνέας.
- Βεβαιωθείτε ότι το παιδί έχει ενημερωθεί για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κατά τη διαδικασία καταχώρισης.
- Ενημερώστε τις αρχές εάν είναι γνωστό πού βρίσκονται οι γονείς ή άλλα μέλη της οικογένειας.
- Εάν γνωρίζετε ότι το παιδί έχει ειδικές ανάγκες, βεβαιωθείτε ότι αυτές είναι γνωστές και ότι λαμβάνονται υπόψη από τις αρχές.
- Συγκεντρώστε τα σχετικά έγγραφα που υποστηρίζουν τον ισχυρισμό του παιδιού και μοιραστείτε τα με τις αρμόδιες αρχές.

2.3. Κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας

Ως κατάθεση νοείται η ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας.

Με την κατάθεση ολοκληρώνεται το στάδιο της πρόσβασης στη διαδικασία. Η εξέταση της αίτησης ξεκινά σε αυτή τη φάση.

Το στάδιο της κατάθεσης είναι υψίστης σημασίας, καθώς οι πληροφορίες συλλέγονται κατά τη διάρκεια του σταδίου αυτού και κοινοποιούνται στην αποφαινόμενη αρχή. Αποτελεί τη βάση της προσωπικής συνέντευξης.

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να μεριμνούν ώστε το πρόσωπο το οποίο έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας να έχει τη δυνατότητα να την καταθέσει το ταχύτερο δυνατόν ⁽²⁸⁾. Εάν, ωστόσο, ένα άτομο δεν καταθέσει την αίτησή του, ελλείψει βάσιμων λόγων, η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να αποφασίσει να διακόψει τη διαδικασία ⁽²⁹⁾. Η κατάθεση πραγματοποιείται κατά κανόνα αυτοπροσώπως. Έγγραφη καταχώριση μπορεί να γίνει μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, για παράδειγμα εάν το παιδί έχει σωματική αναπηρία ή βρίσκεται σε νοσοκομείο. Ανατρέξτε στις εθνικές σας πρακτικές για τις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις.

Ο χρόνος προετοιμασίας ποικίλλει ανάλογα με τον εκάστοτε φάκελο, την προσωπική κατάσταση του αιτούντος (π.χ. συνεκτίμηση των κοινών σημείων χαρακτηριστικών ευαλωτότητας, ζητημάτων υγείας κ.λπ.), καθώς και τη διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με το παιδί πριν από την καταχώριση.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν πρόσθετους κανόνες για την κατάθεση, για παράδειγμα, η εθνική νομοθεσία μπορεί να προβλέπει ότι η κατάθεση πρέπει να γίνεται αυτοπροσώπως και/ή σε καθορισμένο τόπο ⁽³⁰⁾.

⁽²⁸⁾ Άρθρο 6 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽²⁹⁾ Άρθρο 6 παράγραφος 2 και άρθρο 28 της ΟΔΑ.

⁽³⁰⁾ Άρθρο 6 παράγραφος 3 της ΟΔΑ.

Η κατάθεση ενεργοποιεί περαιτέρω ειδικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, μεταξύ των οποίων:

- την έναρξη της προθεσμίας για τη διαδικασία εξέτασης ⁽³¹⁾.
- την έναρξη της προθεσμίας για τη διαδικασία προσδιορισμού της χώρας της ΕΕ+ που είναι υπεύθυνη για την εξέταση της αίτησης (διαδικασία του Δουβλίνου).

Θα πρέπει να αποδίδεται υψηλή προτεραιότητα στις διαδικασίες ασύλου για παιδιά. Ωστόσο, είναι σημαντικό να εξετασθεί η διάρκεια της διαδικασίας είτε δίνοντας προτεραιότητα στην αίτηση του παιδιού είτε παρατείνοντας την περίοδο ανάπαυσης και ανάκτησης δυνάμεων πριν από τον καθορισμό της ημερομηνίας της συνέντευξης, εάν αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Στη διαδικασία στα σύνορα και την ταχεία διαδικασία εξέτασης ισχύουν διαφορετικά πρότυπα σε σύγκριση με την τακτική διαδικασία παροχής ασύλου. Η ταχεία διαδικασία εξέτασης θεσπίζει συντομότερα διαδικαστικά βήματα, ιδίως όταν η αίτηση είναι πιθανό να είναι προδήλως αβάσιμη. Όταν υποβάλλονται αιτήσεις διεθνούς προστασίας στα σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν διαδικασίες εξέτασης του παραδεκτού και/ή επί της ουσίας στις τοποθεσίες αυτές και, στο πλαίσιο αυτό, οι αιτούντες μπορεί να τεθούν υπό κράτηση ή να περιοριστεί η ελευθερία κινήσεών τους. Ωστόσο, η ΟΔΑ προβλέπει εξαίρεση ⁽³²⁾ από την εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα και της ταχείας διαδικασίας εξέτασης στα παιδιά. Πράγματι, όταν δεν μπορεί να εξασφαλιστεί η κατάλληλη στήριξη που απαιτείται για τα παιδιά στο πλαίσιο των εν λόγω διαδικασιών, τα παιδιά πρέπει να εξαιρούνται.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Αυτό το στάδιο της κατάθεσης είναι ιδιαίτερα σημαντικό και εσείς ως επίτροπος θα πρέπει να είστε παρών σε αυτό. Να θυμάστε ότι, ανάλογα με το κράτος μέλος, η καταχώριση/κατάθεση μπορεί να μην είναι δύο ξεχωριστά στάδια της διαδικασίας αλλά μόνο ένα.

Το παιδί θα πρέπει επίσης να λαμβάνει όλες τις σημαντικές πληροφορίες γραπτώς στη μητρική του γλώσσα ή σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί. Τα προσωπικά δεδομένα καταγράφονται και το παιδί θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επιβεβαιώσει τα προσωπικά του δεδομένα και να ελέγξει ξανά εάν έχουν καταχωριστεί σωστά. Εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του παιδιού έχουν ήδη συλλεχθεί κατά το στάδιο της υποβολής ή της καταχώρισης, το παιδί θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ελέγχει αν έχουν καταχωριστεί σωστά.

Πολλά παιδιά, ιδίως εάν έχουν μόλις καταφτάσει, δεν θα είναι εξοικειωμένα με την επίσημη διαδικασία συνέντευξης από τις αρχές. Αυτό μπορεί να οδηγήσει το παιδί σε σύγχυση σχετικά με το ποιες πληροφορίες χρειάζεται να αποκαλύψει στο συγκεκριμένο περιβάλλον ή μπορεί να αισθάνεται δυσπιστία εάν είχε προηγούμενες αρνητικές αλληλεπιδράσεις με επαγγελματίες.

⁽³¹⁾ Άρθρο 31 παράγραφος 3 της ΟΔΑ.

⁽³²⁾ Άρθρο 24 παράγραφος 3 της ΟΔΑ.

Στο πλαίσιο του ρόλου σας ως επιτρόπου, θα πρέπει να καθησυχάσετε το παιδί σχετικά με τον ρόλο της αρχής, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ένα παιδί ενδέχεται να έχει βιώσει δύσκολες σχέσεις με τους γονείς του ή άλλους ενήλικους ή να έχει υποστεί τραυματικές εμπειρίες ή διακρίσεις. Θα πρέπει να δώσετε ιδιαίτερη προσοχή στο να κάνετε το παιδί να νιώσει άνετα και να του εξηγήσετε με τρόπο φιλικό προς αυτό κάθε βήμα της διαδικασίας και τον ρόλο των αρχών στο πλαίσιο αυτό.

Θα πρέπει να εξηγήσετε ότι οτιδήποτε συζητηθεί θα παραμείνει εμπιστευτικό και ότι οι πληροφορίες που θα δοθούν στις αρχές που συμμετέχουν στη διαδικασία για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας δεν μπορούν να κοινοποιηθούν ή να διαβιβαστούν στις αρχές της χώρας καταγωγής του παιδιού. Είναι σημαντικό το παιδί να το γνωρίζει αυτό ώστε να αισθάνεται άνετα όταν θα μοιραστεί την ιστορία του. Ως επίτροπος, θα πρέπει επίσης να τονίσετε στο παιδί τη σημασία του να πει την αλήθεια και να παρέχει όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες στις αρχές.

Εάν το παιδί δυσκολεύεται να εξηγήσει, εάν το παιδί δεν θυμάται, εάν βλέπετε ότι το παιδί αισθάνεται κουρασμένο ή αναστατώνεται όταν θυμάται και εξηγεί, είναι πάντα σκόπιμο να του δίνετε περισσότερο χρόνο και να ζητάτε διαλείμματα. Κατά την κατάθεση της αίτησης, δεν θα ζητηθεί από το παιδί να εξηγήσει και/ή να γράψει όλους τους λόγους για τους οποίους έφυγε/δραπέτευσε από τη χώρα του, αλλά μόνο τους πιο σημαντικούς.

Πρακτικές συμβουλές

Θα πρέπει να ενημερώνετε το παιδί σχετικά με το τι πρέπει να περιμένει σε αυτό το στάδιο. Για παράδειγμα, όσον αφορά:

- τον σκοπό της κατάθεσης·
- τα δικαιώματα του παιδιού σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας·
- το περιεχόμενο και τα βήματα κατά την κατάθεση της αίτησης·
- την υποχρέωση του αιτούντος να πει την αλήθεια και τις πιθανές συνέπειες ψευδών δηλώσεων·
- τον ρόλο του διερμηνέα·
- τον ρόλο των συνοδών, εάν υπάρχουν·
- την υποχρέωση εμπιστευτικότητας της αρχής·
- τη δυνατότητα να ζητήσει διαλείμματα·
- τον σκοπό της ηχογράφησης (κατά περίπτωση).

Πριν ολοκληρωθεί το στάδιο της κατάθεσης, οι αρχές θα πρέπει να βεβαιωθούν ότι έχουν καταγράψει ορθά όλες τις πληροφορίες. Για διάφορους λόγους, μπορεί να προκύψει παρανόηση ή σύγχυση κατά τη διάρκεια της καταχώρισης. Καθησυχάστε το παιδί ότι είναι φυσιολογικό να νιώθει ανασφάλεια και/ή να έχει αμφιβολίες για όσα ειπώθηκαν κατά τη διάρκεια της συνάντησης. Εξηγήστε του ότι μπορεί να κάνει ερωτήσεις και να αναδιατυπώσει τις απαντήσεις εάν δεν ήταν απολύτως κατανοητές.

Οι αρχές ενδέχεται να ακολουθούν διαφορετικές πρακτικές όσον αφορά τις επίσημες υπογραφές της έκθεσης κατάθεσης. Υπογραφή μπορεί να ζητηθεί είτε από τον επίτροπο, είτε από το παιδί, είτε και από τους δύο. Η ορθή πρακτική για τις αρχές είναι να συλλέγουν την υπογραφή τόσο του παιδιού όσο και του επιτρόπου. Όταν εγκρίνετε και υπογράψετε την έκθεση αυτή, θα σας χορηγηθεί αντίγραφο, μαζί με αντίγραφα τυχόν πρόσθετων εγγράφων.

2.4. Τι συμβαίνει εάν αμφισβητηθεί η ηλικία του παιδιού;

Η ηλικία αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της ταυτότητας του παιδιού και καθορίζει επίσης τη σχέση μεταξύ του κράτους και του ατόμου. Ως εκ τούτου, οι αλλαγές στην ηλικία μπορεί να ενεργοποιήσουν συγκεκριμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Εάν ένα ασυνόδευτο παιδί δεν μπορεί να προσκομίσει κανενός είδους έγγραφο, οι αρχές ενδέχεται να αποφασίσουν να προβούν σε εκτίμηση της ηλικίας του. Η εκτίμηση της ηλικίας είναι η διαδικασία με την οποία οι αρχές επιδιώκουν να εξακριβώσουν τη χρονολογική ηλικία ή το ηλικιακό φάσμα ενός ατόμου και να προσδιορίσουν αν είναι παιδί ή ενήλικος.

Η χρονολογική ηλικία δεν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αναγνώριση της ενηλικιότητας σε όλους τους πολιτισμούς. Σε ορισμένους πολιτισμούς, τα παιδιά αντιμετωπίζονται ως ενήλικοι μόλις εμφανίσουν ορισμένες σωματικές αλλαγές ή εάν παντρευτούν. Για τους λόγους αυτούς, είναι πιθανό κάποια παιδιά να μη γνωρίζουν τη χρονολογική τους ηλικία και να δυσκολεύονται να κατανοήσουν τη σημασία που της αποδίδουν οι ευρωπαϊκοί πολιτισμοί. Αυτή η πολιτισμική διαφορά μπορεί να οδηγήσει σε κάπως ασαφείς δηλώσεις σχετικά με τις ημερομηνίες γέννησης ή την ηλικία.

Μπορεί επίσης τα παιδιά να προσποιούνται ότι είναι ενήλικοι για να συνεχίσουν το ταξίδι τους ή για να αποφύγουν τη διαμονή υπό επίβλεψη. Σε άλλες περιπτώσεις, ένας ενήλικος αιτών μπορεί να ισχυριστεί ότι είναι παιδί για να επωφεληθεί από το σύστημα για τα παιδιά.

Οι μέθοδοι εκτίμησης της ηλικίας θα πρέπει να είναι διεπιστημονικές, και οι ιατρικές μέθοδοι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως έσχατη λύση.

Η ΟΔΑ θεσπίζει ορισμένες διασφαλίσεις, καθώς και μεθόδους για να διασφαλιστεί ότι η εκτίμηση της ηλικίας δεν είναι επεμβατική. Οι μέθοδοι θα πρέπει να εφαρμόζονται με κλιμακωτή προσέγγιση, ξεκινώντας από την εξέταση των εγγράφων και την ψυχοκοινωνική συνέντευξη και μόνο μετά να προχωρούν σε ιατρικές εξετάσεις.

Ορισμένες ιατρικές μέθοδοι εκτίμησης της ηλικίας είναι πράγματι επεμβατικές, μπορεί να είναι τραυματικές για το παιδί και πρέπει να αξιολογούνται προσεκτικά. Η εκτίμηση μόνο με βάση την εξωτερική εμφάνιση δεν μπορεί να θεωρηθεί μέθοδος εκτίμησης της ηλικίας, καθώς τα εθνοτικά χαρακτηριστικά, όπως και τα γεγονότα της ζωής των ατόμων, μπορεί να επηρεάσουν την εμφάνισή τους.

Ενώσω η διαδικασία εκτίμησης βρίσκεται σε εξέλιξη και η ηλικία δεν έχει ακόμη εκτιμηθεί, πρέπει να γίνεται χρήση του ευεργετήματος της αμφιβολίας και ο αιτών πρέπει να αντιμετωπίζεται ως παιδί.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Συνιστάται, πριν από την έναρξη των διαδικασιών εκτίμησης της ηλικίας, οι αρχές, με τη συμμετοχή του επιτρόπου, να διενεργούν εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος για να κατανοήσουν την κατάσταση του παιδιού και τυχόν αρνητικές επιπτώσεις της εκτίμησης της ηλικίας ή των μεθόδων που θα χρησιμοποιηθούν.

Οι αρχές θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες στο παιδί σχετικά με το εύρος και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της ηλικίας, ώστε να βεβαιωθούν ότι το παιδί μπορεί να κατανοήσει πλήρως τη διαδικασία και να συμμετάσχει σε αυτή. Θα πρέπει να υποστηρίξετε τη διαδικασία παροχής πληροφοριών.

Το παιδί και/ή εσείς, ως επίτροπος, θα πρέπει να παράσχετε την εν επιγνώσει συγκατάθεσή σας για τη διεξαγωγή της ιατρικής εξέτασης. Σε περίπτωση μη συγκατάθεσης, δεν θα πρέπει να προκύψουν αυτόματες παραδοχές ή συνέπειες.

Ο ρόλος σας ως επιτρόπου είναι να βοηθήσετε το παιδί να κατανοήσει τη διαδικασία εκτίμησης της ηλικίας και να κατανοήσετε αν το παιδί μπορεί να παράσχει στην αρχή οποιαδήποτε χρήσιμα έγγραφα που θα βοηθήσουν στον προσδιορισμό της ηλικίας. Θα πρέπει να ενημερώσετε το παιδί σχετικά με τους λόγους για τους οποίους διενεργείται η εκτίμηση της ηλικίας, να το βοηθήσετε να συλλέξει περαιτέρω έγγραφα, να προετοιμάσετε το παιδί για την ψυχοκοινωνική εκτίμηση ή την ιατρική εξέταση, να παράσχετε ή να αρνηθείτε να παράσχετε συγκατάθεση για την ιατρική εξέταση και να συνοδεύσετε το παιδί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας κ.λπ.

Δεν ορίζουν όλα τα κράτη μέλη επίτροπο πριν από την εκτίμηση της ηλικίας. Μπορεί να διοριστείτε επίτροπος μόνο μετά τη διενέργεια της εκτίμησης. Σε αυτή την περίπτωση, συζητήστε με το παιδί σχετικά με το πώς εξελίχθηκε η εκτίμηση. Ορισμένα παιδιά μπορεί να θεωρήσουν την εκτίμηση αρκετά παρεμβατική ή να μην τους αρέσει το γεγονός ότι οι αρχές δεν πίστεψαν την ηλικία την οποία είχαν δηλώσει. Το παιδί μπορεί να χρειαστεί υποστήριξη ή πληροφορίες για να ξεπεράσει τυχόν εκκρεμή ζητήματα.

Σχετική έκδοση

EUAA, [All You Need to Know about Age Assessment](#) [Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε για την εκτίμηση ηλικίας], Ιανουάριος 2022.

Κινούμενα σχέδια της EASO:

- [Age assessment for children](#) [Εκτίμηση ηλικίας για παιδιά], 2021.
- [Age assessment for practitioners](#) [Εκτίμηση ηλικίας για επαγγελματίες], 2020.

EASO, [Πρακτικός οδηγός της EASO σχετικά με τον υπολογισμό της ηλικίας – Δεύτερη έκδοση](#), Σεπτέμβριος 2018.

FRA, [Age assessment and fingerprinting of children in asylum procedures – Minimum age requirements concerning children's rights in the EU](#) [Εκτίμηση ηλικίας και λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων παιδιών σε διαδικασίες ασύλου — Ελάχιστες απαιτήσεις ηλικίας σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών στην ΕΕ], Απρίλιος 2018.

3. Δικαίωμα αξιοπρεπούς διαβίωσης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου

3.1. Συνθήκες υποδοχής

Στόχος της ΟΣΥ είναι να εξασφαλίσει στους αιτούντες άσυλο, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης και συγκρίσιμες συνθήκες διαβίωσης σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Τα κράτη μέλη οφείλουν να ενημερώνουν τα ασυνόδευτα παιδιά, εντός εύλογης προθεσμίας η οποία δεν υπερβαίνει τις 15 ημέρες από την υποβολή της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, για τις παροχές που προβλέπονται και για τις υποχρεώσεις με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται τα παιδιά σε σχέση με τις συνθήκες υποδοχής τους ⁽³³⁾.

Στην ΟΣΥ απαριθμούνται, επίσης, ειδικές κατηγορίες ευάλωτων αιτούντων διεθνή προστασία ⁽³⁴⁾, οι οποίες περιλαμβάνουν τα ασυνόδευτα παιδιά ⁽³⁵⁾, και προβλέπεται ότι τα κράτη οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη την ειδική κατάσταση των ευάλωτων προσώπων.

Σχετικές εκδόσεις

EASO, [Κατευθυντήριες γραμμές για τις συνθήκες υποδοχής ασυνόδευτων παιδιών: επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες](#), Δεκέμβριος 2018.

FRA-Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [Εγχειρίδιο για την επιτροπεία ασυνόδευτων παιδιών](#), 2015.

Οι αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής απαιτούν επαρκή στέγαση, πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη, εκπαίδευση, σίτιση, ρουχισμό και άλλα βασικά είδη.

Πρόσβαση σε κατάλυμα

Τα κράτη μέλη της ΕΕ και οι συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν συνήθως φιλοξενούν ασυνόδευτα παιδιά σε χωριστές εγκαταστάσεις υποδοχής, σε καθορισμένους χώρους για ασυνόδευτα παιδιά εντός των κύριων εγκαταστάσεων υποδοχής, σε τυπικές εγκαταστάσεις φροντίδας ή σε ανάδοχες οικογένειες. Όταν παρέχεται φιλοξενία στα ασυνόδευτα παιδιά σε ιδρύματα, οι εγκαταστάσεις αυτές πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στις ειδικές ανάγκες των παιδιών και να στελεχώνονται με προσωπικό που διαθέτει κατάλληλα προσόντα ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των ασυνόδευτων παιδιών.

Η φροντίδα από ανάδοχους γονείς είναι κατάλληλο και συχνά προτιμητέο και οικονομικά αποδοτικό πλαίσιο φιλοξενίας ασυνόδευτων παιδιών.

⁽³³⁾ Άρθρο 5 της ΟΣΥ.

⁽³⁴⁾ Άρθρο 21 της ΟΣΥ.

⁽³⁵⁾ Άρθρο 2 στοιχείο ε) της ΟΣΥ.

Η τοποθέτηση παιδιών σε εγκαταστάσεις υποδοχής πρέπει να πραγματοποιείται λαμβάνοντας πρωτίστως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και σύμφωνα με την αρχή της ενότητας της οικογένειας, καθώς και με σεβασμό των ειδικών αναγκών υποδοχής που μπορεί να έχουν τα ασυνόδευτα παιδιά. Τα κράτη μέλη επιτρέπεται, ωστόσο, να δημιουργήσουν σύστημα για την ισόρροπη κατανομή των αιτούντων διεθνή προστασία σε όλη την επικράτειά τους.

Είναι σημαντικό να ενημερώνετε πάντοτε τις αρχές σχετικά με τον τόπο διαμονής του παιδιού και να ενημερώνετε τις αρχές ασύλου εάν και όταν το παιδί αλλάξει διεύθυνση. Αυτό θα πρέπει να πραγματοποιείται με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν θα χαθεί καμία από τις επικοινωνίες που αφορούν τη διαδικασία.

Πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη

Τα παιδιά που φθάνουν στη χώρα σας ενδέχεται να υποφέρουν από σωματικά ή συναισθηματικά προβλήματα λόγω της συσσώρευσης τραυματικών εμπειριών και των συνεχών δυσχερειών που έχουν υποστεί. Χρήζουν, επομένως, ιδιαίτερης φροντίδας. Τα παιδιά που ζητούν άσυλο έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της προληπτικής περίθαλψης, της ψυχικής περίθαλψης και της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, καθώς και της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγειονομικής περίθαλψης.

Πρόσβαση στην εκπαίδευση

Η πρόσβαση στην εκπαίδευση για τα παιδιά που ζητούν άσυλο θα πρέπει να διασφαλίζεται με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τα παιδιά που είναι υπήκοοι της χώρας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να εξασφαλίσουν πρόσβαση για όλα τα παιδιά πέραν της ηλικίας υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης και πέραν των διατάξεων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Εσείς, ως επίτροπος, θα πρέπει να υποστηρίξετε το παιδί στην εύρεση του σωστού σχολείου, της σωστής επαγγελματικής κατάρτισης ή της σωστής εκπαιδευτικής πορείας. Εφόσον απαιτείται, ίσως χρειαστεί να επικοινωνήσετε με τις σχολικές αρχές και τους εκπαιδευτικούς.

Σίτιση, ρουχισμός και άλλα μη διατροφικά προϊόντα, και βοηθήματα

Επεξηγηματική σημείωση για την ορολογία

Ο όρος «σίτιση» περιλαμβάνει τρόφιμα, καθώς και μη αλκοολούχα ποτά. Ο όρος «ρουχισμός» αναφέρεται τόσο στα ενδύματα όσο και στα υποδήματα. Ο όρος «μη διατροφικά προϊόντα» αναφέρεται σε βασικά οικιακά είδη πλην τροφίμων, όπως π.χ. προϊόντα προσωπικής υγιεινής, προϊόντα καθαρισμού και απορρυπαντικά ρούχων, κλινοσκεπάσματα και πετσέτες. Τα μη διατροφικά προϊόντα περιλαμβάνουν επίσης σχολικά είδη.

Η σίτιση, ο ρουχισμός και άλλα μη διατροφικά είδη, καθώς και τα βοηθήματα για τα καθημερινά έξοδα, αποτελούν σημαντικό μέρος των υλικών συνθηκών υποδοχής.

Στα παιδιά μπορεί να παρέχεται σίτιση, ρουχισμός και άλλα μη διατροφικά προϊόντα σε είδος ή με τη μορφή οικονομικών επιδομάτων ή κουπονιών. Αυτό σημαίνει ότι, όταν τα κράτη μέλη της ΕΕ και οι συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν επιλέγουν να χορηγήσουν στα ασυνόδευτα παιδιά οικονομικό επίδομα για την κάλυψη των δαπανών αυτών, το επίδομα αυτό θα πρέπει να καλύπτει πλήρως το κόστος των εν λόγω ειδών. Η παροχή μη διατροφικών προϊόντων, καθώς και η παρεχόμενη ποσότητα, θα πρέπει πάντα να λαμβάνουν υπόψη την προσωπική κατάσταση του κάθε παιδιού. Για παράδειγμα, ένα παιδί μπορεί να διαθέτει ήδη επαρκή ρουχισμό ή άλλα μη διατροφικά προϊόντα και, επομένως, μπορεί να μη χρειάζεται να λάβει πρόσθετα είδη.

Ως επίτροπος, μπορεί να χρειαστεί να υποστηρίξετε το παιδί στη διαχείριση των επιδομάτων, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Ως επίτροπος, θα πρέπει να επαληθεύσετε ότι το κράτος μέλος σας τηρεί τα πρότυπα υποδοχής και, εάν όχι, να αναφέρετε τις ανησυχίες σας στις αρμόδιες αρχές.

Για να μην υπερφορτώσετε το παιδί με πάρα πολλές πληροφορίες κατά την αρχική υποδοχή, θα πρέπει να του παρέχετε πληροφορίες σε διαφορετικές χρονικές στιγμές και σε τακτική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του παιδιού και την ωριμότητά του. Θα πρέπει να παρέχεται στα ασυνόδευτα παιδιά ενημέρωση σχετικά με την υποδοχή (π.χ. εσωτερικοί κανόνες, αρμοδιότητες, βασικό προσωπικό, μηχανισμοί υποβολής καταγγελιών), καθώς και σχετικά με τα διαθέσιμα μέτρα στήριξης. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται η ψυχοκοινωνική συμβουλευτική και διάφορα είδη βοήθειας, όπως η υποστήριξη των ασυνόδευτων παιδιών σχετικά με τον τρόπο πρόσβασης στο σχολείο, η ιατρική περίθαλψη. Π πολιτιστική διαμεσολάβηση, η επίλυση συγκρούσεων και η καθοδήγηση για τα επόμενα βήματα.

Θα πρέπει επίσης να έχετε κατά νου ότι ενδέχεται να υπάρχουν κίνδυνοι για την ασφάλεια των παιδιών στο πλαίσιο της υποδοχής. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι τα ασυνόδευτα παιδιά διαμένουν σε ασφαλή χώρο. Ο χώρος στον οποίο παρέχεται φυσική ασφάλεια δεν πληροί αυτομάτως τις προϋποθέσεις του ασφαλούς χώρου· πρέπει να προσφέρει επίσης επαρκή κοινωνική και συναισθηματική ασφάλεια για να καθίσταται εφικτή η κατάλληλη ανάπτυξη του παιδιού.

Στην ανακοίνωσή της για την προστασία των παιδιών-μεταναστών ⁽³⁶⁾, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί τη θέσπιση εσωτερικών πολιτικών για την προστασία των παιδιών σε όλους τους οργανισμούς και τους φορείς που αλληλεπιδρούν με παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων υποδοχής. Η εσωτερική πολιτική για την προστασία των παιδιών είναι ένα σύνολο εσωτερικών κανόνων, οι οποίοι συγκεκριμενοποιούν τις ενέργειες στις οποίες θα προβεί ένας οργανισμός ή μια ομάδα προκειμένου να διατηρήσει τα παιδιά ασφαλή.

⁽³⁶⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [Ανακοίνωση της Επιτροπής](#) προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, Η προστασία των παιδιών-μεταναστών, COM(2017) 211 final της 12ης Απριλίου 2017.

Η αρχική εκτίμηση θα πρέπει να διενεργείται κατά την άφιξη προκειμένου να βρεθεί η βέλτιστη δυνατή στέγη για ένα ασυνόδευτο παιδί. Οι ολοκληρωμένες αξιολογήσεις θα πρέπει να είναι συνεχείς και διεπιστημονικές. Ως επίτροπος, θα πρέπει επίσης να συμμετέχετε και να ενημερώνετε δεόντως από τις αρχές. Οι αλλαγές καταλύματος θα πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο και θα πρέπει να λαμβάνουν χώρα μόνο εάν είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού ⁽³⁷⁾.

Όταν παρέχεται κατάλυμα στα ασυνόδευτα παιδιά σε ιδρύματα, οι εγκαταστάσεις αυτές πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στις ειδικές ανάγκες των παιδιών και να στελεχώνονται με προσωπικό που διαθέτει κατάλληλα προσόντα, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των παιδιών. Οι χώροι υποδοχής των παιδιών θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ιδιαιτερότητες ως προς την ηλικία, το φύλο και τη διαφορετικότητα και να προσφέρουν κατάλληλες ευκαιρίες ψυχαγωγίας και μάθησης. Εσείς ως επίτροπος πρέπει να ενημερώνετε για τις συνθήκες υγείας και να παρακολουθείτε μαζί με έναν επαγγελματία υγείας την κατάσταση της υγείας του παιδιού, όταν χρειάζεται. Θα πρέπει να είστε σε τακτική επαφή με το προσωπικό υποδοχής προκειμένου να αντιληφθείτε αν προκύπτουν ειδικές ανάγκες για το παιδί και να συνεργάζεστε για την αντιμετώπισή τους.

Σχετικές εκδόσεις και εργαλεία

Συμβουλευτείτε το [εργαλείο του EUAA για την αξιολόγηση των συνθηκών υποδοχής](#) για την αξιολόγηση του κατάλληλου επιπέδου διαβίωσης των ασυνόδευτων παιδιών και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της EASO με τίτλο [Κατευθυντήριες γραμμές για τις συνθήκες υποδοχής ασυνόδευτων παιδιών: επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες](#), Δεκέμβριος 2018.

Η δικτυακή πύλη [Let's Speak Asylum](#) (Ας μιλήσουμε για το άσυλο) του EUAA — η δικτυακή πύλη αναφοράς για τους παρόχους πληροφοριών και τους επαγγελματίες που σχεδιάζουν δραστηριότητες επικοινωνίας και παροχής πληροφοριών στον τομέα του ασύλου και της υποδοχής.

Για εγκαταστάσεις στα σύνορα ή κοντά σε αυτά, βλ. επίσης FRA, [Initial-Reception Facilities at External Borders: Fundamental rights issues to consider](#) [Εγκαταστάσεις αρχικής υποδοχής στα εξωτερικά σύνορα: θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη], Μάρτιος 2021.

3.2. Κράτηση μεταναστών

Τα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων παιδιών και των παιδιών που έχουν χωριστεί από την οικογένειά τους, δεν θα πρέπει καταρχήν να κρατούνται για σκοπούς που σχετίζονται με τη μετανάστευση, ανεξάρτητα από το νόμιμο/μεταναστευτικό καθεστώς τους ή αυτό των γονέων τους. Οι πρωτοβουλίες των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της

⁽³⁷⁾ Άρθρο 24 παράγραφος 3 της ΟΣΥ.

Ευρώπης αποσκοπούν στον τερματισμό της κράτησης παιδιών για λόγους μετανάστευσης ⁽³⁸⁾.

Η κράτηση παιδιών ορίζεται στο δίκαιο της ΕΕ μόνο «ως μέτρο έσχατης ανάγκης», το οποίο εφαρμόζεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις μόνο εάν «δεν μπορούν να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά άλλα εναλλακτικά, λιγότερο περιοριστικά μέτρα» ⁽³⁹⁾. Αναφερόμενη συγκεκριμένα στα ασυνόδευτα παιδιά, η ΟΣΥ αναφέρει ότι «κρατούνται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις. Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την απελευθέρωση των κρατούμενων ασυνόδευτων ανηλίκων το συντομότερο δυνατόν» ⁽⁴⁰⁾.

Υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι η κράτηση έχει βαθύ και αρνητικό αντίκτυπο στην υγεία και την ανάπτυξη των παιδιών και μπορεί να υπονομεύσει την ψυχολογική και σωματική τους ευημερία και να θέσει σε κίνδυνο τη γνωστική τους ανάπτυξη. Τα παιδιά που τελούν υπό κράτηση διατρέχουν κίνδυνο κατάθλιψης και άγχους και συχνά εμφανίζουν συμπτώματα τα οποία συνάδουν με τη διαταραχή μετατραυματικού στρες, όπως αϋπνία, εφιάλτες και νυχτερινή ενούρηση ⁽⁴¹⁾.

Στις εξαιρετικές περιπτώσεις που εξετάζεται το ενδεχόμενο απόφασης κράτησης παιδιών, πρέπει πάντα να διερευνώνται εναλλακτικές λύσεις αντί της κράτησης και να δίνεται προτεραιότητα σε εναλλακτικές επιλογές φροντίδας που βασίζονται στην οικογένεια ή σε άλλες κατάλληλες εναλλακτικές ρυθμίσεις φροντίδας, όπως καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές. Η ΟΣΥ απαριθμεί τις συνηθέστερες μη στερητικές της ελευθερίας εναλλακτικές λύσεις αντί της κράτησης, όπως η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρχών, η κατάθεση χρηματικής εγγύησης ή η υποχρέωση παραμονής σε καθορισμένο μέρος που θα πρέπει να ορίζεται στην εθνική νομοθεσία ⁽⁴²⁾. Ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και μπορούν να εφαρμοστούν άλλες εναλλακτικές λύσεις και πιο προσαρμοσμένα μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη την ειδική κατάσταση των παιδιών ⁽⁴³⁾.

Εάν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ένα παιδί στερείται της ελευθερίας του, πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες εγγυήσεις ⁽⁴⁴⁾:

- η κράτηση πρέπει να είναι για το συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα ⁽⁴⁵⁾.
- η διαταγή κράτησης θα πρέπει να εκδίδεται εγγράφως και να αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους στους οποίους βασίζεται ⁽⁴⁶⁾.

⁽³⁸⁾ FRA, [European legal and policy framework on immigration detention of children](#) (Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο και πλαίσιο πολιτικής για την κράτηση των ανηλίκων μεταναστών), Ιούνιος 2017, κεφάλαιο 2. «The right to liberty and security» (Το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια).

⁽³⁹⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 2 της ΟΣΥ.

⁽⁴⁰⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 3 της ΟΣΥ.

⁽⁴¹⁾ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις της κράτησης στα παιδιά, βλ. Inter-Agency Working Group to End Child Immigration Detention, [Ending Child Immigration Detention](#) (Τερματισμός της κράτησης παιδιών στο πλαίσιο της μετανάστευσης), 2016 και Farmer Alice, «[The impact of immigration detention on children](#)» (Ο αντίκτυπος της κράτησης μεταναστών στα παιδιά) στο *Forced Migration Review*, 44, Refugee Studies Centre, Oxford Department of International Development, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, Σεπτέμβριος 2013.

⁽⁴²⁾ Άρθρο 8 παράγραφος 4 της ΟΣΥ.

⁽⁴³⁾ Για παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές εναλλακτικών λύσεων αντί της κράτησης, βλ. τη βάση δεδομένων εναλλακτικών λύσεων αντί της κράτησης της International Detention Coalition, η οποία διατίθεται στη διεύθυνση: <https://database.idcoalition.org/>.

⁽⁴⁴⁾ Άρθρα 9-10 της ΟΣΥ.

⁽⁴⁵⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 2 της ΟΣΥ.

⁽⁴⁶⁾ Άρθρο 9 παράγραφος 2 της ΟΣΥ.

- πρέπει να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την απελευθέρωση των κρατούμενων παιδιών (συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων παιδιών) και για την τοποθέτησή τους σε κατάλληλα καταλύματα ⁽⁴⁷⁾.
- τα κρατούμενα παιδιά πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ασχολούνται με δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών και των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων που αρμόζουν στην ηλικία τους ⁽⁴⁸⁾.
- τα κρατούμενα παιδιά δεν πρέπει ποτέ να κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα και πρέπει να στεγάζονται χωριστά από τους ενήλικους ⁽⁴⁹⁾.
- το επίπεδο διαβίωσης πρέπει να είναι κατάλληλο για τη σωματική, πνευματική, διανοητική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού ⁽⁵⁰⁾.
- τα κρατούμενα παιδιά θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε πραγματική προσφυγή και δωρεάν νομική εκπροσώπηση ⁽⁵¹⁾.

Επιπλέον, προβλέπονται ειδικές διατάξεις για τα ασυνόδευτα παιδιά:

- καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την απελευθέρωση των κρατούμενων ασυνόδευτων παιδιών το συντομότερο δυνατόν ⁽⁵²⁾.
- τα παιδιά πρέπει να φιλοξενούνται κατά το δυνατόν σε ιδρύματα τα οποία διαθέτουν προσωπικό και εγκαταστάσεις που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες της ηλικιακής ομάδας τους ⁽⁵³⁾.
- τέλος, η κράτηση δεν θα πρέπει να εμποδίζει τον διορισμό νόμιμου επιτρόπου για τη διασφάλιση της κατάθεσης αίτησης ⁽⁵⁴⁾.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Στις περιπτώσεις κρατούμενων παιδιών, οι επίτροποι μπορεί να υποστηρίξουν ενεργά τον διορισμό δικηγόρου ή νομικού εκπροσώπου. Ο επίτροπος θα πρέπει να ζητήσει επιβεβαίωση από τις αρχές ότι, πριν από την επιβολή των μέτρων κράτησης, πραγματοποιήθηκε εξατομικευμένη αξιολόγηση στην οποία καθορίζεται το βέλτιστο συμφέρον και όλες οι σχετικές περιστάσεις, ότι το μέτρο αυτό αποτελεί μέτρο έσχατης ανάγκης και ότι δεν υπάρχει διαθέσιμο άλλο εναλλακτικό, μη καταναγκαστικό μέτρο.

Εσείς ως επίτροπος, μαζί με τον δικηγόρο ή τον νομικό εκπρόσωπο, θα πρέπει να αξιολογείτε προσεκτικά τυχόν αποφάσεις κράτησης του ασυνόδευτου παιδιού, τη διάρκεια της κράτησης και να ελέγχετε τις συνθήκες κράτησης και την ευημερία του παιδιού.

⁽⁴⁷⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 2 της ΟΣΥ.

⁽⁴⁸⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 2 της ΟΣΥ.

⁽⁴⁹⁾ Άρθρο 10 παράγραφος 3 της ΟΣΥ.

⁽⁵⁰⁾ Άρθρο 23 παράγραφος 1 της ΟΣΥ.

⁽⁵¹⁾ Άρθρο 5 παράγραφος 4 του [Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391).

⁽⁵²⁾ Άρθρο 9 παράγραφος 1 και άρθρο 11 παράγραφος 3 της ΟΣΥ.

⁽⁵³⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 3 της ΟΣΥ.

⁽⁵⁴⁾ Σχετική νομική αναφορά περιλαμβάνεται στις αιτιολογικές σκέψεις της ΟΣΥ, η οποία ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων. Η αιτιολογική σκέψη 9 της ΟΣΥ τονίζει τη σημασία του διορισμού νόμιμου επιτρόπου για τους ασυνόδευτους ανηλίκους. Μολονότι η αναφορά αυτή δεν πραγματεύεται ρητά το ζήτημα της κράτησης, υπογραμμίζει τη σημασία του διορισμού νόμιμου επιτρόπου για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού.

4. Στάδιο εξέτασης

Μόλις ολοκληρωθεί η καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αρχές θα εξετάσουν την αίτηση. Στόχος του σταδίου της εξέτασης είναι να καθοριστεί αν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, δηλαδή καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας.

Η εξέταση πρέπει να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν, εντός 6 μηνών από την κατάθεση της αίτησης ή από τη στιγμή της πραγματικής μεταφοράς του αιτούντος στο υπεύθυνο κράτος μέλος στο πλαίσιο της διαδικασίας του Δουβλίνου. Υπό συγκεκριμένες συνθήκες, η γενική προθεσμία των 6 μηνών μπορεί να παραταθεί σε 15 μήνες, 18 μήνες και 21 μήνες ⁽⁵⁵⁾.

Η διαδικασία εξέτασης περιλαμβάνει τα εξής βήματα:

- στάδιο παραδεκτού (μη υποχρεωτικό)·
- προσωπική συνέντευξη·
- λήψη απόφασης·
- κοινοποίηση.

4.1. Στάδιο παραδεκτού (μη υποχρεωτικό)

Η καθιέρωση σταδίου παραδεκτού δεν είναι υποχρεωτική.

Στόχος στο στάδιο του παραδεκτού είναι να καθοριστεί εάν μια αίτηση θα εξεταστεί ή όχι επί της ουσίας, δηλαδή για τους λόγους για τους οποίους το πρόσωπο εγκατέλειψε τη χώρα του και υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας. Το παραδεκτό είναι μια προκαταρκτική εξέταση που διενεργείται για να αποφασιστεί αν μια αίτηση μπορεί να γίνει δεκτή ή όχι.

Υπάρχουν πέντε λόγοι για τους οποίους οι αρχές μπορούν να αποφασίσουν να διενεργήσουν εξέταση του παραδεκτού ⁽⁵⁶⁾.

- Η διεθνής προστασία έχει ήδη χορηγηθεί σε άλλο κράτος μέλος.
- Εφαρμόζεται η έννοια της πρώτης χώρας ασύλου ⁽⁵⁷⁾. Η πρώτη χώρα ασύλου είναι είτε η χώρα στην οποία χορηγήθηκε στον αιτούντα καθεστώς πρόσφυγα το οποίο εξακολουθεί να ισχύει είτε η χώρα στην οποία ο αιτών απολαύει επαρκούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένης προστασίας από επαναπροώθηση, και υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών θα γίνει εκ νέου δεκτός στη χώρα αυτή.

⁽⁵⁵⁾ Άρθρο 31 παράγραφοι 3, 4 και 5 της ΟΔΑ.

⁽⁵⁶⁾ Άρθρο 33 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁵⁷⁾ Άρθρο 35 της ΟΔΑ.

- Εφαρμόζεται η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας ⁽⁵⁸⁾. Μια ασφαλής τρίτη χώρα είναι μια χώρα που είναι ασφαλής ⁽⁵⁹⁾ και μια χώρα με την οποία ο αιτών, παρά το γεγονός ότι δεν είναι πολίτης της χώρας αυτής, έχει ουσιαστικό δεσμό.
- Η αίτηση είναι μεταγενέστερη αίτηση ⁽⁶⁰⁾, χωρίς νέα στοιχεία ή πορίσματα.
- Πρόσωπο εξαρτώμενο από τον αιτούντα καταθέτει αίτηση, αφού το πρόσωπο αυτό έχει πρώτα συναινέσει να αποτελέσει η περίπτωση του τμήμα αίτησης υποβαλλόμενης για λογαριασμό του και δεν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του προσώπου αυτού τα οποία να δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης.

Για την εξέταση του παραδεκτού απαιτείται συνέντευξη σχετικά με το παραδεκτό της αίτησης ⁽⁶¹⁾, εκτός εάν η αίτηση θεωρείται μεταγενέστερη ⁽⁶²⁾. Ο αιτών έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατά απόφασης περί παραδεκτού ⁽⁶³⁾. Για περισσότερες λεπτομέρειες, ανατρέξτε στην εθνική σας νομοθεσία.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Ως επίτροπος, θα πρέπει να εξοικειωθείτε με την εθνική νομοθεσία και με το κατά πόσον οι λόγοι παραδεκτού προβλέπονται στη νομοθεσία και ισχύουν ενδεχομένως για το παιδί που εκπροσωπείτε.

Εάν διενεργείται διαδικασία κρίσης του παραδεκτού, θα πρέπει να υποστηρίξετε τις αρχές και το παιδί προκειμένου να διευκολύνετε τη διαδικασία. Ως επίτροπος, θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι η διαδικασία κρίσης του παραδεκτού λαμβάνει υπόψη τις ειδικές περιστάσεις του ασυνόδευτου παιδιού που εκπροσωπείτε και τυχόν ειδικές ανάγκες που μπορεί να έχει το παιδί, όπως συγκεκριμένη ημερομηνία και ώρα για τη συνέντευξη, υπηρεσίες διερμηνείας ή άλλες.

Εάν πραγματοποιηθεί συνέντευξη για το παραδεκτό, θα προετοιμάσετε το παιδί για τη συνέντευξη και θα παράσχετε επαρκείς πληροφορίες ώστε το παιδί να κατανοήσει τον σκοπό της διαδικασίας και να μπορεί να αισθανθεί άνετα. Θα πρέπει να συνοδεύσετε το παιδί στη συνέντευξη.

Επιπλέον, θα πρέπει να επικοινωνήσετε με τον νομικό σύμβουλο, εάν έχει ήδη οριστεί, μεταξύ άλλων και για ενδεχόμενη προσφυγή σε περίπτωση αρνητικής απόφασης περί παραδεκτού.

4.2. Η προσωπική συνέντευξη

Το δικαίωμα σε προσωπική συνέντευξη

Για να είναι δίκαιη η διαδικασία, είναι πολύ σημαντικό να δίνεται η ευκαιρία στον αιτούντα να εξηγήσει ⁽⁶⁴⁾, απευθείας και χωρίς διαμεσολαβητές, τους λόγους για τους οποίους χρειάστηκε

⁽⁵⁸⁾ Άρθρο 38 της ΟΔΑ.

⁽⁵⁹⁾ Σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽⁶⁰⁾ Άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της ΟΔΑ.

⁽⁶¹⁾ Άρθρο 34 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽⁶²⁾ Άρθρο 42 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁶³⁾ Άρθρο 46 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii) της ΟΔΑ.

⁽⁶⁴⁾ Άρθρο 12 της ΣΔΠ.

να εγκαταλείψει τη χώρα του και γιατί αδυνατεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής ή στη χώρα της συνήθους διαμονής του.

Η ΟΔΑ ορίζει ότι πρέπει να παρέχεται στον αιτούντα η δυνατότητα να συμμετάσχει σε προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησής του προτού οι αρχές λάβουν απόφαση σχετικά με την αίτησή του ⁽⁶⁵⁾.

Η συνέντευξη μπορεί να παραλειφθεί μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις, δηλαδή όταν ⁽⁶⁶⁾:

- η αρχή δύναται να λάβει θετική απόφαση όσον αφορά το καθεστώς πρόσφυγα μόνο βάσει των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων
ή
- ο αιτών είναι ανίκανος ή δεν δύναται να συμμετάσχει σε συνέντευξη, για λόγους που οφείλονται σε περιστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του.

Η συνέντευξη πρέπει να διεξάγεται από ειδικευμένο και εκπαιδευμένο προσωπικό, με τη βοήθεια διερμηνέα (εάν είναι απαραίτητο), και τα θέματα που σχετίζονται με το φύλο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διάρκεια της συνέντευξης. Στο πλαίσιο αυτό, ο αιτών μπορεί να ζητήσει ο υπεύθυνος της συνέντευξης και ο διερμηνέας να είναι του ίδιου ή διαφορετικού φύλου από αυτόν. Η προσωπική συνέντευξη πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με την αρχή της εμπιστευτικότητας ⁽⁶⁷⁾.

Οι συνεντεύξεις με τα παιδιά θα πρέπει να διεξάγονται με τρόπο κατάλληλο για παιδιά, καθώς τα παιδιά μπορεί να μην είναι σε θέση να διατυπώσουν τα αιτήματά τους με τον ίδιο τρόπο όπως οι ενήλικοι ⁽⁶⁸⁾. Είναι πιθανό να μην έχει λάβει το ίδιο το παιδί την απόφαση να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής και να μην κατανοεί καν τις περιστάσεις για τις οποίες έπρεπε να αποχωρήσει. Ανάλογα με την ηλικία, το ιστορικό και τις εμπειρίες τους, συμπεριλαμβανομένων των τραυματικών εμπειριών, τα παιδιά μπορεί να δυσκολεύονται να διηγηθούν όσα έχουν βιώσει. Μπορεί επίσης να διακατέχονται από αισθήματα έλλειψης εμπιστοσύνης ή φόβου απέναντι στις αρχές λόγω των εμπειριών τους κατά τη διάρκεια της φυγής ή στις χώρες διέλευσης. Εξαιτίας όλων αυτών, τα παιδιά μπορεί να μη γνωρίζουν καν αν μπορεί να αντιμετωπίζαν διώξεις ή σοβαρή βλάβη αν επέστρεφαν στη χώρα τους.

Είναι πιθανό οι αρχές να αποφασίσουν να αναστείλουν ή να αναβάλουν την προσωπική συνέντευξη σε διάφορες περιστάσεις. Τέτοιες καταστάσεις είναι, ενδεικτικά, οι εξής:

- απαιτείται περισσότερος χρόνος λόγω μιας αβέβαιης κατάστασης στη χώρα καταγωγής, η οποία αναμένεται να είναι προσωρινή ή απαιτούνται περαιτέρω έγγραφα για την αξιολόγηση της αίτησης·
- το παιδί δεν μπορεί να παραστεί στην προσωπική συνέντευξη λόγω προβλημάτων υγείας·
- υπάρχουν προβλήματα επικοινωνίας με τον διερμηνέα.

⁽⁶⁵⁾ Άρθρο 14 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽⁶⁶⁾ Άρθρο 14 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁶⁷⁾ Άρθρο 15 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁶⁸⁾ Άρθρο 15 παράγραφος 3 στοιχείο ε) της ΟΔΑ.

Σε περίπτωση που προκύψει οποιαδήποτε από αυτές τις καταστάσεις ή άλλες δικαιολογημένες περιστάσεις, σύμφωνα με τις καθιερωμένες πρακτικές των εθνικών σας αρχών, η συνέντευξη θα επαναπρογραμματιστεί και θα λάβετε σχετική ειδοποίηση για τη νέα ημερομηνία.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Πριν από τη συνέντευξη

Ο νόμος προβλέπει ότι η πρόσκληση για συνέντευξη (ή ακρόαση) κοινοποιείται συνήθως σε γραπτή μορφή στο παιδί και στον επίτροπο. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι το παιδί έχει υποστεί βαθιά ψυχολογικά τραύματα ή δεν είναι σε θέση να εκφραστεί, η συνέντευξη ενδέχεται να είναι επιζήμια για το παιδί ή να παρεμποδίσει την ανάρρωσή του. Στις περιπτώσεις αυτές, η συνέντευξη δεν θα πρέπει να διεξάγεται ή θα πρέπει να αναβάλλεται έως ότου το παιδί να είναι σε θέση να υποβληθεί στη συνέντευξη.

Ως επίτροπος, θα μπορούσατε να προτείνετε στις αρχές ασύλου είτε να επισπεύσουν τη διαδικασία είτε να αναβάλουν την προσωπική συνέντευξη. Με τον τρόπο αυτό, το παιδί θα έχει περισσότερο χρόνο για να ξεκουραστεί και να αναρρώσει, καθώς και να προετοιμαστεί για τη συνέντευξη και να προσαρμοστεί στο περιβάλλον του πριν συνεχίσει τη διαδικασία.

Είναι σημαντικό να καθοδηγήσετε το παιδί στην προετοιμασία για τη συνέντευξη και να κατανοήσετε τι μπορεί να είναι χρήσιμο σε σχέση με τους λόγους φυγής του, το ταξίδι του και την προσωπική του ιστορία. Θα πρέπει να ενημερώσετε το παιδί σχετικά με το είδος των πληροφοριών που θα ζητήσουν οι αρχές. Οι πληροφορίες αυτές μπορεί να αφορούν λεπτομέρειες σχετικά με το ταξίδι του παιδιού, τους λόγους για τους οποίους υποβάλλεται η αίτηση ασύλου, από ποιον κινδυνεύει στη χώρα καταγωγής του, πληροφορίες σχετικά με την οικογένειά του, καθώς και θέματα για τα οποία είναι δύσκολο να μιλήσει, όπως αν έχει βιώσει τραυματικές καταστάσεις ή έχει γίνει μάρτυρας τέτοιων καταστάσεων και ιατρικά ή ψυχολογικά προβλήματα.

Αφού το παιδί κατανοήσει το αντικείμενο της συνέντευξης, είναι σημαντικό να διερευνήσετε αν το παιδί έχει τη δυνατότητα να συλλέξει με ασφάλεια τις πληροφορίες που λείπουν ή πιθανά έγγραφα για να υποστηρίξει την αίτησή του, χωρίς να εκτεθεί σε κίνδυνο. Πρέπει να αξιολογήσετε αν είναι ασφαλές και προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού να επικοινωνήσει με μέλη της οικογένειας στη χώρα καταγωγής. Μπορεί να έχουν τη δυνατότητα να στείλουν έγγραφα μέσω ταχυδρομείου ή απλώς να υποστηρίξουν το παιδί να συλλέξει/επιβεβαιώσει πληροφορίες σχετικά με ημερομηνίες που αφορούν ορισμένα γεγονότα ή πραγματικά περιστατικά η κοινοποίηση των οποίων στις αρχές θα μπορούσε να είναι σημαντική.

Επιπλέον, θα πρέπει να εξηγήσετε στο παιδί τον τρόπο διεξαγωγής της συνέντευξης, το μέρος και τον τρόπο με τον οποίο θα φτάσει στην τοποθεσία, τη διαρρύθμιση των χώρων, ποιοι θα είναι παρόντες κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, πόση ώρα θα διαρκέσει, τι αναμένεται από το παιδί, τον ενδυματολογικό κώδικα και κάθε άλλη πτυχή. Θα πρέπει να απαντήσετε σε τυχόν ερωτήσεις που μπορεί να έχει το παιδί.

Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης

Ως επίτροπος θα πρέπει να λάβετε υπόψη τα ακόλουθα σημεία κατά τη διάρκεια της συνέντευξης.

- Οι συνεντεύξεις δεν είναι δημόσιες. Φυσικά, εσείς ως επίτροπος θα πρέπει να είστε παρών κατά τη διάρκεια της συνέντευξης με το παιδί. Στην ακρόαση θα υπάρχει διερμηνέας ο οποίος θα μιλάει τη γλώσσα που αναφέρεται στο στάδιο της κατάθεσης και θα διερμηνεύει όσα λέγονται.
- Πρέπει να διαδραματίσετε καθοριστικό ρόλο για να διασφαλίσετε ότι ο υπεύθυνος της συνέντευξης θα λάβει υπόψη του το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Το παιδί θα πρέπει να νιώθει άνετα. Ο αρμόδιος χειριστής της υπόθεσης και ο διερμηνέας θα πρέπει να επιδεικνύουν ιδιαίτερη προορατικότητα και ενσυναίσθηση.
- Οι πληροφορίες και οι ερωτήσεις θα πρέπει να διατυπώνονται με απλό, άμεσο και σαφή τρόπο. Θα πρέπει να επιβεβαιώνεται ότι το παιδί κατανοεί, καθώς ορισμένα παιδιά μπορεί να φοβούνται τα πρόσωπα εξουσίας, να μην τολμούν να κάνουν ερωτήσεις ή να μην παραδέχονται ότι δεν κατανοούν λόγω της ηλικίας τους, του πολιτισμικού τους υπόβαθρου ή της ψυχολογικής τους κατάστασης.
- Εξηγήστε και υπενθυμίστε στο παιδί (με τρόπο που μπορεί να κατανοήσει) ότι οι συνεντεύξεις διέπονται από την αρχή της εμπιστευτικότητας και εξηγήστε προσεκτικά τυχόν περιορισμούς στην εμπιστευτικότητα και εξαιρέσεις.
- Σε περιπτώσεις στις οποίες το παιδί έχει βιώσει τραυματικές εμπειρίες, ενδέχεται να μην επιθυμεί ή να μην είναι σε θέση να εκφράσει συναισθήματα ή να διηγηθεί την ιστορία του. Θα πρέπει να αναζητηθούν ειδικοί υπεύθυνοι συνέντευξης για να χρησιμοποιήσουν εναλλακτικές μεθόδους και να παρέχουν συμβουλές ή να παραπέμπουν το παιδί στην κατάλληλη υποστήριξη. Μπορείτε να ζητήσετε αναβολή της ακρόασης εάν υπάρχουν προβλήματα υγείας, τα οποία πρέπει να πιστοποιηθούν, ή για οποιονδήποτε άλλο σοβαρό λόγο.
- Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατάλληλες για τα παιδιά τεχνικές συνέντευξης προσαρμοσμένες στην ηλικία και το επίπεδο ωριμότητάς τους.
- Δώστε στα παιδιά το δικαίωμα να κάνουν ερωτήσεις και να παρέχουν τη συγκατάθεσή τους πριν από την ανταλλαγή πληροφοριών με άλλους φορείς, όπως για παράδειγμα για την παραπομπή της υπόθεσής τους σε άλλες υπηρεσίες.
- Στις περιπτώσεις στις οποίες το παιδί μπορεί να συνοδεύεται στη συνέντευξη από έμπιστο ενήλικο εκτός από εσάς ως επίτροπο, το παιδί θα πρέπει να επιλέξει το πρόσωπο και να συναινέσει στην παρουσία του.
- Εάν το επιθυμεί το παιδί, οι συνεντεύξεις με το παιδί θα πρέπει να διεξάγονται, εφόσον είναι εφικτό, από χειριστή της υπόθεσης και διερμηνέα του ίδιου ή διαφορετικού φύλου με το παιδί. Για τον σκοπό αυτόν, το παιδί θα πρέπει να ενημερώνεται και να του παρέχεται αυτή η δυνατότητα.
- Εάν, λόγω ειδικών συνθηκών ή αναγκών του παιδιού (περίοδος σχολικών ή επαγγελματικών εξετάσεων ή ιδιαίτερα αγχωτική περίοδος για το παιδί), η συνέντευξη δεν μπορεί να διεξαχθεί, θα πρέπει να επαναπρογραμματιστεί/προσαρμοστεί. Θα

πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την προσαρμογή της συνέντευξης στις ανάγκες του παιδιού.

- Βοηθήστε τους υπευθύνους συνεντεύξεων και τους διερμηνείς να προσδιορίσουν και να χρησιμοποιήσουν τις καταλληλότερες μεθόδους επικοινωνίας με τα παιδιά με αναπηρία, δίνοντας προτεραιότητα στην ένταξη και την προσβασιμότητα.

Κατά την καταγραφή της συνέντευξης

Κάθε προσωπική συνέντευξη καταγράφεται σε αρχείο ⁽⁶⁹⁾, ώστε το κράτος μέλος να έχει πρόσβαση στις δηλώσεις του αιτούντος για περαιτέρω εξέταση, αλλά και ως εγγύηση για τη διασφάλιση της δικαιοσύνης, της αποτελεσματικότητας και της αντικειμενικότητας.

Η καταγραφή μπορεί να γίνει σε δύο διαφορετικές μορφές ⁽⁷⁰⁾:

- λεπτομερή έκθεση, η οποία θα περιλαμβάνει όλα τα ουσιώδη στοιχεία·
ή
- λέξη προς λέξη απομαγνητοφώνηση.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να πραγματοποιήσουν (οπτικο)ακουστική καταγραφή της προσωπικής συνέντευξης. Η έκθεση της προσωπικής συνέντευξης πρέπει να περιέχει όλες τις λεπτομέρειες και τις δηλώσεις του αιτούντος και πρέπει να είναι αντικειμενική, ουδέτερη και αμερόληπτη.

Τόσο εσείς όσο και το παιδί πρέπει να ενημερωθείτε για το περιεχόμενο της έκθεσης ή του κειμένου της απομαγνητοφώνησης (εάν χρειάζεται με τη βοήθεια διερμηνέα) και να σας δοθεί η δυνατότητα να διατυπώσετε σχόλια (π.χ. στο τέλος της προσωπικής συνέντευξης), προτού σας ζητηθεί να επιβεβαιώσετε την καταγραφή ⁽⁷¹⁾.

Ανάλογα με το εθνικό πλαίσιο, μπορεί να επιτραπεί στον επίτροπο να διατυπώσει σχόλια/παρατηρήσεις στο τέλος της προσωπικής συνέντευξης. Ελέγξτε την εθνική σας νομοθεσία για να δείτε αν ισχύει κάτι τέτοιο στο εθνικό σας πλαίσιο και χρησιμοποιήστε την ευκαιρία αυτή εάν υπάρχει ανάγκη.

Μετά τη συνέντευξη

Ως επίτροπος, θα πρέπει να συναντηθείτε με το παιδί μετά τη συνέντευξη για να συζητήσετε πώς ένιωσε για τη συνέντευξη, αν ένιωσε ότι μπόρεσε να μοιραστεί όλες τις σχετικές πληροφορίες ή αν υπάρχουν πρόσθετες πτυχές που το παιδί ένιωσε ότι δεν μπόρεσε να μοιραστεί. Ως επίτροπος, μπορείτε να ζητήσετε τη συγκατάθεση του παιδιού για να ενημερώσετε τις αρχές σχετικά με τυχόν νέες πληροφορίες που μπορεί να λάβετε.

Ενημερώστε το παιδί σχετικά με τον αναμενόμενο χρόνο αναμονής για την έκδοση της απόφασης. Θα πρέπει επίσης να εξηγήσετε τα πιθανά αποτελέσματα της απόφασης. Αυτό θα

⁽⁶⁹⁾ Άρθρο 17 της ΟΔΑ.

⁽⁷⁰⁾ Άρθρο 17 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁷¹⁾ Άρθρο 17 παράγραφος 3 της ΟΔΑ.

βοηθήσει το παιδί να διαχειριστεί τις προσδοκίες του και να είναι προετοιμασμένο μόλις κοινοποιηθεί η απόφαση. Το παιδί θα πρέπει να γνωρίζει ότι σε περίπτωση απόρριψης, θα πρέπει να ασκηθεί προσφυγή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην ΟΔΑ.

4.3. Διαδικασία λήψης αποφάσεων και κοινοποίηση

Έπειτα από κατάλληλη εξέταση της αίτησης, η αποφαινόμενη αρχή υποχρεούται να λάβει απόφαση επί της ουσίας της αίτησης, η οποία μπορεί να οδηγήσει στη χορήγηση διεθνούς προστασίας (είτε καθεστώς πρόσφυγα είτε καθεστώς επικουρικής προστασίας) ή σε αρνητική απόφαση (απαράδεκτη, απόρριψη ή αποκλεισμός).

Αξιολόγηση της αίτησης

Η εξέταση πρέπει να διενεργείται αντικειμενικά, αμερόληπτα και σε ατομική βάση ⁽⁷²⁾.

Η αξιολόγηση διενεργείται με βάση τις δηλώσεις (προφορικές και γραπτές) του παιδιού και τα διαθέσιμα έγγραφα, καθώς και τις πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής ⁽⁷³⁾ και ενδεχομένως άλλα αποδεικτικά στοιχεία (π.χ. εκθέσεις εμπειρογνομόνων, ιατρικές και ψυχολογικές εκθέσεις). Οι πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις χώρες καταγωγής ή συνήθους διαμονής των ανιθαγενών αιτούντων, καθώς και τις χώρες διέλευσης ή επιστροφής και την κοινωνικοοικονομική, νομική, πολιτική, ανθρωπιστική κατάσταση και τη σχετική με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις συγκρούσεις κατάσταση στη συγκεκριμένη χώρα ή στις εν λόγω χώρες σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Οι αρχές μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν για να επιβεβαιώσουν ή να αντικρούσουν τις δηλώσεις του παιδιού.

Είδη απόφασης

Η απόφαση σε πρώτο βαθμό επί αιτήσεως διεθνούς προστασίας είναι είτε:

- να χορηγηθεί το καθεστώς πρόσφυγα·
- να χορηγηθεί επικουρική προστασία·
- να απορριφθεί η αίτηση.

Η αποφαινόμενη αρχή εξετάζει πάντα πρώτα αν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για το καθεστώς πρόσφυγα και, αν όχι, αν ο αιτών δικαιούται επικουρική προστασία ⁽⁷⁴⁾.

Ανάλογα με την εθνική νομοθεσία, η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να αναγνωρίσει άλλη μορφή εθνικής προστασίας με βάση ανθρωπιστικούς λόγους.

Κοινοποίηση της απόφασης

Η απόφαση πρέπει να κοινοποιείται στο παιδί σε εύλογο χρονικό διάστημα ⁽⁷⁵⁾ και σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ⁽⁷⁶⁾. Η κοινοποίηση μπορεί να σταλεί σε εσάς ως επίτροπο του παιδιού.

⁽⁷²⁾ Άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΟΔΑ.

⁽⁷³⁾ Οι εκθέσεις πληροφοριών του EUAA για τη χώρα καταγωγής διατίθενται στη διεύθυνση <https://coi.euaa.europa.eu/>.

⁽⁷⁴⁾ Άρθρο 10 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁷⁵⁾ Άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της ΟΔΑ.

⁽⁷⁶⁾ Άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο στ) της ΟΔΑ.

Μορφή της απόφασης

Οι αποφάσεις είναι ατομικές ⁽⁷⁷⁾ και δίδονται πάντα γραπτώς ⁽⁷⁸⁾.

Εάν η απόφαση είναι αρνητική ή χορηγεί επικουρική προστασία (και, ως εκ τούτου, έχει απορρίψει την αίτηση χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα), πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- τους πραγματικούς και νομικούς λόγους της απόφασης·
- γραπτές οδηγίες και διαδικαστικά βήματα σχετικά με τον τρόπο άσκησης προσφυγής κατά της απόφασης αυτής ⁽⁷⁹⁾.

Τα βήματα μετά την έκδοση της απόφασης σε πρώτο βαθμό

Εάν η απόφαση χορηγεί καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρική προστασία, το παιδί έχει πρόσβαση σε ορισμένα δικαιώματα και αυτό μπορεί να έχει αντίκτυπο στη διαμονή και σε άλλα δικαιώματα του παιδιού ⁽⁸⁰⁾.

Εάν η απόφαση είναι αρνητική, το παιδί έχει το δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή κατά της εν λόγω απόφασης ⁽⁸¹⁾. Το παιδί μπορεί επίσης να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης χορήγησης επικουρικής προστασίας, εάν θεωρεί ότι θα έπρεπε να του έχει χορηγηθεί το καθεστώς πρόσφυγα.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Μόλις η απόφαση κοινοποιηθεί σε εσάς και το παιδί, θα πρέπει να συνοδεύσετε το παιδί, ώστε η κοινοποίηση της απόφασης να γίνει όσο το δυνατόν πιο ομαλά. Πρώτα απ' όλα, θα πρέπει να συναντηθείτε με το παιδί για να διαβάσετε την απόφαση μαζί και να εξηγήσετε όλες τις συνέπειες.

Εάν η απόφαση είναι θετική και χορηγεί καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρική προστασία, θα συζητήσετε τις συνέπειες που μπορεί να έχει αυτό για το παιδί, για παράδειγμα εάν θα πρέπει να αλλάξει η διαμονή του.

Ανάλογα με το εθνικό πλαίσιο, μπορεί να οριστεί διαφορετικός επίτροπος για τα επόμενα βήματα και να μην εκπροσωπείτε εσείς πλέον το παιδί. Σε αυτή την περίπτωση, θα πρέπει να μεριμνήσετε να παραδώσετε όλες τις πληροφορίες στον νέο επίτροπο, σε συμφωνία με το παιδί.

Για κάθε παιδί είναι απαραίτητο να καταρτίζεται ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο που θα παρέχει μια «βιώσιμη λύση» προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Η λύση αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις άμεσες και μακροπρόθεσμες ανάγκες του παιδιού, αλλά και να καλύπτει ολόκληρο το φάσμα των παραμέτρων που σχετίζονται με την ιδιαίτερη κατάσταση του εκάστοτε παιδιού. Για παράδειγμα, μόλις χορηγηθεί το καθεστώς πρόσφυγα στο παιδί,

⁽⁷⁷⁾ Άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΟΔΑ, με την ενδεχόμενη εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 της ΟΔΑ.

⁽⁷⁸⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 1 της ΟΔΑ.

⁽⁷⁹⁾ Άρθρο 11 παράγραφος 2 της ΟΔΑ.

⁽⁸⁰⁾ ΕΥΑΑ-FRA, [Practical Tool for Guardians – Introduction to international protection](#) (Πρακτικό εργαλείο για επιτρόπους — Εισαγωγή στη διεθνή προστασία), 2023.

⁽⁸¹⁾ Άρθρο 46 της ΟΔΑ.

μπορεί να είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του να υποβάλει αίτηση για οικογενειακή επανένωση. Μέσω της οικογενειακής επανένωσης, το παιδί θα μπορούσε να υποβάλει αίτηση για επανένωση και να φέρει τους γονείς του στον τόπο διαμονής του. Θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι στην αίτηση οικογενειακής επανένωσης θα συνδράμει δικηγόρος.

Ως επίτροπος, θα πρέπει να συμμετέχετε σε όλες τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι αρχές σχετικά με τη ζωή των παιδιών που εκπροσωπείτε. Θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά ερωτώνται και συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων σχετικά με το μέλλον τους.

Εάν η απόφαση είναι αρνητική, θα πρέπει να βοηθήσετε το παιδί να αντιμετωπίσει τη δύσκολη αυτή διαδικασία. Όταν το παιδί λάβει γνώση της αρνητικής απόφασης, θα απογοητευτεί και θα νιώσει ότι χάνονται οι ελπίδες του. Δείξτε υπομονή, ενσυναίσθηση και κατανόηση. Θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι το παιδί είναι ασφαλές και να αποτρέψετε τυχόν κινδύνους για το παιδί, όπως να κάνει χρήση ναρκωτικών ή να εμπλακεί σε εγκληματικές δραστηριότητες ως συνέπεια της απογοήτευσης. Το παιδί ενδέχεται να χρειαστεί ψυχολογική υποστήριξη και θα πρέπει να το βοηθήσετε να αποκτήσει πρόσβαση σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας.

Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης, το παιδί μπορεί επίσης να σκεφτεί να εξαφανιστεί και να προσπαθήσει να φύγει για άλλη χώρα. Θα πρέπει να εξηγήσετε όλους τους κινδύνους μιας τέτοιας απόφασης, καθώς και τις νομικές συνέπειες.

Εάν η απόφαση είναι αρνητική ή χορηγεί επικουρική προστασία, αλλά όχι καθεστώς πρόσφυγα, μπορείτε εσείς και το παιδί, με την υποστήριξη του δικηγόρου, να επιλέξετε να ασκήσετε προσφυγή κατά της απόφασης. Βλ. κεφάλαιο [5. «Προσφυγή κατά αρνητικής απόφασης»](#) για τα μέσα πραγματικής προσφυγής.

5. Προσφυγή κατά αρνητικής απόφασης

Ο αιτών έχει το δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης χορήγησης επικουρικής προστασίας (δεδομένου ότι μια τέτοια απόφαση σημαίνει απόρριψη της χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα) και κατά οποιασδήποτε αρνητικής απόφασης σε πρώτο βαθμό ⁽⁸²⁾, δηλαδή:

- **απόρριψη:** απόφαση που θεωρεί ότι δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι στην ιστορία του παιδιού για την αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα.
- **απόφαση αποκλεισμού:** εάν οι αρχές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρηθεί ότι ένα παιδί, το οποίο έχει συμπληρώσει το κατώτατο ηλικιακό όριο έναρξης της ποινικής ευθύνης, διέπραξε, για παράδειγμα, εγκλήματα πολέμου ή σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα εκτός της χώρας στην οποία το παιδί ζητεί άσυλο (ή, στην περίπτωση επικουρικής προστασίας, ότι αποτελεί κίνδυνο για την κοινότητα ή την ασφάλεια του κράτους μέλους) ⁽⁸³⁾.
- **απόφαση** με την οποία η αίτηση κρίνεται απαράδεκτη, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην ενότητα [4.1. «Στάδιο παραδεκτού \(μη υποχρεωτικό\)»](#).

Η πραγματική προσφυγή ασκείται με τη μορφή προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου. Η προσφυγή πρέπει να ασκείται εντός καθορισμένης προθεσμίας, η προθεσμία αυτή και οι σχετικές λεπτομέρειες καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία, όλες οι πληροφορίες που απαιτούνται για την άσκηση της διαδικασίας πρόσβασης σε πραγματική προσφυγή θα πρέπει να αναγράφονται στην απόφαση.

Η προσφυγή προβλέπει πλήρη εξέταση τόσο των πραγματικών περιστατικών όσο και των νομικών ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της εξέτασης των αναγκών διεθνούς προστασίας. Βασική εγγύηση για τον αιτούντα είναι το δικαίωμα σε δίκαιη και δημόσια ακρόαση ⁽⁸⁴⁾.

Τα κράτη μέλη πρέπει να ορίσουν εύλογες προθεσμίες και άλλους αναγκαίους κανόνες προκειμένου ο αιτών να ασκήσει το δικαίωμά του για πραγματική προσφυγή ⁽⁸⁵⁾. Ανατρέξτε

⁽⁸²⁾ Άρθρο 46 της ΟΔΑ.

⁽⁸³⁾ Οι λόγοι αποκλεισμού από το καθεστώς πρόσφυγα και την επικουρική προστασία, όπως ορίζονται στην [οδηγία 2011/95/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 337 της 20.12.2011), είναι παρόμοιοι και απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 1ΣΤ της [Σύμβασης για το καθεστώς των προσφύγων](#), Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών του 1951, Γενεύη, 28 Ιουλίου 1951, Ηνωμένα Έθνη, Σειρά Συνθηκών, τόμος 189, σ. 137, και από το [Πρωτόκολλο για το καθεστώς των προσφύγων](#), 31 Ιανουαρίου 1967, Ηνωμένα Έθνη, Σειρά Συνθηκών, τόμος 606, σ. 267.

Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι λόγοι αποκλεισμού που προβλέπονται στην οδηγία 2011/95/ΕΕ σχετικά με το καθεστώς πρόσφυγα (άρθρο 12) και την επικουρική προστασία (άρθρο 17) δεν είναι ακριβώς οι ίδιοι. Στο άρθρο 17 παράγραφος 1 δεν συμπεριλαμβάνονται κάποιες από τις απαιτήσεις για τα σοβαρά εγκλήματα [άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο β)] και προβλέπονται επιπλέον λόγοι αποκλεισμού από το καθεστώς επικουρικής προστασίας [άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και άρθρο 17 παράγραφος 3]. Για περαιτέρω οδηγίες, βλ. ΕΑΣΟ, [Πρακτικός οδηγός: Αποκλεισμός](#), Ιανουάριος 2017.

⁽⁸⁴⁾ Όπως ορίζεται τόσο στο άρθρο 47 του [Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) (ΕΕ C 326 της 26.10.2012), όσο και στο άρθρο 6 της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών](#) του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως τροποποιήθηκε με τα Πρωτόκολλα αριθ. 11 και αριθ. 14, 4 Νοεμβρίου 1950, ΕΤΣ 5.

⁽⁸⁵⁾ Άρθρο 46 παράγραφος 4 της ΟΔΑ.

στην εθνική νομοθεσία της χώρας σας για να ελέγξετε τις ισχύουσες προθεσμίες και όλα τα άλλα στοιχεία.

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι παρέχεται δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση κατόπιν αιτήματος στο στάδιο των προσφυγών ⁽⁸⁶⁾.

Ο ρόλος που διαδραματίζετε ως επίτροπος

Στο πλαίσιο του ρόλου σας ως επιτρόπου και σε περίπτωση αρνητικής απόφασης σχετικά με την αίτηση του παιδιού για διεθνή προστασία, θα πρέπει να διασφαλίζετε ότι το παιδί λαμβάνει τη δέουσα υποστήριξη.

Η προσφυγή πρέπει να ασκηθεί εντός καθορισμένης προθεσμίας και, ως επίτροπος, θα πρέπει να δώσετε προσοχή στις προθεσμίες αυτές.

Η ευθύνη σας ως επιτρόπου κατά το στάδιο της προσφυγής περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία.

- Φροντίστε να διοριστεί δικηγόρος (εάν δεν έχει γίνει ήδη) και συζητήστε με το παιδί και τον δικηγόρο τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που θα μπορούσαν να προστεθούν στην προσφυγή. Η ορθή πρακτική είναι ο επίτροπος να είναι παρών στις πρώτες συναντήσεις μεταξύ του παιδιού και του δικηγόρου.
- Συζητήστε με το παιδί και τον δικηγόρο οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία η οποία θα μπορούσε να προστεθεί στην προσφυγή. Υποστηρίξτε το παιδί να βρει τα έγγραφα ή να επικοινωνήσει με την οικογένεια, εάν αυτό είναι ασφαλές και προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.
- Βεβαιωθείτε ότι ο δικηγόρος παρακολουθεί επαρκώς την υπόθεση και τηρεί όλα τα χρονοδιαγράμματα.
- Επικοινωνήστε εκ νέου με το παιδί για να βεβαιωθείτε ότι θα απαντήσετε σε τυχόν εκκρεμείς ερωτήσεις ή για να διευθετήσετε τυχόν προβλήματα που μπορεί αυτό να αντιμετωπίζει.

⁽⁸⁶⁾ Άρθρο 20 της ΟΔΑ.

6. Τι μπορείτε να κάνετε όταν κάτι δεν εξελίσσεται όπως αναμενόταν;

Ενδέχεται να υπάρχουν καταστάσεις στις οποίες η κατάσταση δεν εξελίσσεται όπως αναμενόταν. Το παιδί μπορεί να επιδεικνύει προκλητική συμπεριφορά και η επικοινωνία σας με το παιδί μπορεί να είναι δύσκολη. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να καθυστερήσει ή το παιδί έχει άλλες άμεσες ανάγκες που σχετίζονται με την υγεία, την προστασία ή την ασφάλεια και οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τον χρόνο της συνέντευξης ή το έργο σας με το παιδί.

Υπενθύμιση

Τα παιδιά είναι σε γενικές γραμμές πολύ ευρηματικά και ανθεκτικά. Με ενσυναίσθηση και υποστήριξη, τα παιδιά μπορούν να ξεπεράσουν πολλές προκλήσεις. Παρέχοντάς τους καθημερινές ρουτίνες και ουσιαστικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης ή της εργασίας (ανάλογα με την ηλικία), εν αναμονή της απόφασης σχετικά με την αίτησή τους, μπορεί να βελτιωθεί σε μεγάλο βαθμό η αίσθηση ευημερίας τους, η οποία είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η ουσιαστική συνεργασία τους στις διαδικασίες.

Σχετικοί πόροι

Προγράμματα ηλεκτρονικής μάθησης του FRA, 2022, διαθέσιμα στη διεύθυνση:
<https://e-learning.fra.europa.eu/>

Παρακάτω μπορείτε να βρείτε ορισμένες κοινές καταστάσεις και τι μπορείτε να κάνετε εσείς ως επίτροπος για να τις αντιμετωπίσετε.

Δυσπιστία του παιδιού προς τις αρχές και τον επίτροπό του

Ορισμένα παιδιά μπορεί να είναι πιο ευάλωτα λόγω της σχετικής ανωριμότητας, της εξάρτησης και των αναπτυξιακών αναγκών τους. Άλλα παιδιά μπορεί να έχουν ωριμάσει γρήγορα λόγω των εμπειριών της ζωής τους και να είναι ανθεκτικά από πολλές απόψεις. Τα παιδιά μπορεί να μην εμπιστεύονται τους ανθρώπους και αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το υπόβαθρό τους και τις προσωπικές τους εμπειρίες, ιδίως αυτές που μπορεί να έχουν υποστεί κατά τη διάρκεια της φυγής, συμπεριλαμβανομένων των τραυματικών εμπειριών.

Τα παιδιά που μετακομίζουν από μια χώρα σε μια άλλη μπορεί να γίνουν πιο δύσπιστα απέναντι στους ενηλίκους λόγω των εμπειριών της ζωής τους. Το γεγονός ότι το παιδί χρειάστηκε να βιώσει την εμπειρία της απόδρασης από τη χώρα καταγωγής και τη μεταναστευτική διαδικασία από μόνο του μπορεί να έχει ισχυρό αρνητικό αντίκτυπο στην ευημερία του παιδιού. Η απουσία υποστήριξης από τους γονείς ή φροντιστές του κατά τη

διάρκεια αυτής της περιόδου έντονου συναισθηματικού και σωματικού στρες καθιστά τα παιδιά ιδιαίτερα ευάλωτα.

Τα παιδιά που φθάνουν στην Ευρώπη έχουν βιώσει συχνά τραυματικές εμπειρίες και βία όχι μόνο στη χώρα καταγωγής τους, αλλά και κατά τη διάρκεια της φυγής τους και κατά την άφιξή τους. Ορισμένα μπορεί επίσης να είχαν δύσκολες εμπειρίες με τις αρχές, ή με άτομα που θεωρούν ότι βρίσκονται σε θέση εξουσίας, στο παρελθόν. Ως εκ τούτου, δυσκολεύονται να πιστέψουν ότι υπάρχουν υπάλληλοι που ενδιαφέρονται για αυτά. Θα είναι σημαντικό εσείς να μην το πάρετε αυτό προσωπικά ή να προσβληθείτε αν έχουν απόμακρη ή ψυχρή αντίδραση απέναντί σας. Μερικές φορές, λόγω των εμπειριών του παρελθόντος, μπορεί να δυσκολεύονται να διαχειριστούν συναισθήματα όπως ο φόβος, ο θυμός ή η θλίψη.

Τα παιδιά μπορεί να δείξουν την απογοήτευση, τον φόβο και το άγχος τους με διάφορους τρόπους. Ενώ κάποια μπορεί να είναι αντιδραστικά και να φαίνονται επιθετικά, άλλα μπορεί να είναι πιο απόμακρα και να αρνούνται να συνεργαστούν. Είναι γεγονός ότι στις περισσότερες περιπτώσεις πρόκειται για συνήθεις αντιδράσεις στα μη φυσιολογικά γεγονότα που βίωσαν.

Η καλλιέργεια μιας σχέσης εμπιστοσύνης και μιας θετικής σχέσης με το παιδί είναι ζωτικής σημασίας για την παροχή ουσιαστικής υποστήριξης. Αυτό θα χρειαστεί χρόνο. Είναι επίσης σημαντικό όλοι οι άλλοι επαγγελματίες που εργάζονται με το παιδί να αναπτύξουν θετικές σχέσεις μαζί του. Η κατανόηση και ο σεβασμός της γνώμης, των δυνατών σημείων, των αναγκών και των στόχων ενός παιδιού είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη μιας θετικής σχέσης. Αυτή η σχέση εμπιστοσύνης θα βοηθήσει εσάς και άλλες αρχές στη λήψη αποφάσεων σύμφωνα με το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Το να επιτρέπεται στο παιδί να αισθάνεται υπεύθυνο μέσω της συμμετοχής του στη διαδικασία λήψης αποφάσεων θα το βοηθήσει να συμμετέχει περισσότερο.

Κατάχρηση ουσιών

Ορισμένα παιδιά μπορεί να δυσκολεύονται να αντεπεξέλθουν στην πραγματικότητα που βιώνουν, καθώς έχουν χωριστεί από την οικογένεια ή έχουν χάσει κάποια μέλη της οικογένειάς τους. Μπορεί να δυσκολεύονται με τον νέο τρόπο ζωής στην Ευρώπη και την απώλεια των κοινωνικών δικτύων τους. Μπορεί να δυσκολεύονται να αντιμετωπίσουν τις τραυματικές εμπειρίες και το γεγονός ότι τα όνειρά τους να πάνε σχολείο ή να εργαστούν και να κερδίσουν χρήματα δεν γίνονται πραγματικότητα.

Ενδείξεις κατάχρησης ναρκωτικών ή αλκοόλ μπορεί να είναι το γεγονός ότι το παιδί δεν εμφανίζεται πλέον στα ραντεβού, εμφανίζεται απόμακρο, σιωπηλό, νυσταγμένο ή το αντίθετο, ταραγμένο, ευερέθιστο και/ή πιο επιθετικό από ό,τι συνήθως. Μια άλλη ένδειξη μπορεί να είναι η έλλειψη υγιεινής ή μια αλλαγή στις συνήθειες ύπνου και διατροφής. Όταν βλέπετε το παιδί να αλλάζει ή το έχετε παρατηρήσει να κάνει κατάχρηση ουσιών, βρείτε τον χρόνο να μιλήσετε στο παιδί και συνεχίστε να αναπτύσσετε μια σχέση εμπιστοσύνης. Μπορείτε επίσης να βοηθήσετε το παιδί να απευθυνθεί σε υπηρεσίες που ασχολούνται με την κατάχρηση ουσιών.

Κίνδυνος εμπορίας ανθρώπων και εξαφάνιση

Τα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων παιδιών και των παιδιών που έχουν χωριστεί από την οικογένειά τους, διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να πέσουν θύματα εμπορίας. Ως επίτροπος, είστε σε θέση να ξεκινήσετε και να προωθήσετε μια αξιολόγηση με τις αρμόδιες αρχές της ιδιαίτερης κατάστασης του παιδιού που εκπροσωπείτε. Η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει να περιλαμβάνει τον κίνδυνο εξαφάνισης του παιδιού τις ημέρες μετά την τοποθέτησή του υπό τη φροντίδα σας. Η εν λόγω αξιολόγηση του κινδύνου θα πρέπει να εντοπίζει τυχόν άμεσους κινδύνους για την ασφάλεια, καθώς και απειλές για την ασφάλεια του παιδιού και τρόπους μετριασμού των εν λόγω κινδύνων, για παράδειγμα μέσω της παραπομπής του παιδιού σε καταφύγιο προστασίας ή παρόμοιο περιβάλλον.

Η συνεργασία και η συμμετοχή υπηρεσιών προστασίας των παιδιών, καθώς και διεθνών οργανισμών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών με εμπειρογνωμοσύνη στην προστασία των παιδιών θα διευκολύνει την πρόσβαση των παιδιών στις κατάλληλες υπηρεσίες και υποστήριξη όταν αυτό απαιτείται.

Σε περίπτωση εξαφάνισης ενός παιδιού, είναι δική σας ευθύνη ως επιτρόπου να ενημερώσετε τις αρχές επιβολής του νόμου το συντομότερο δυνατόν. Επιπλέον, οι εθνικές αρχές μπορούν να καταχωρίσουν την εξαφάνιση στις σχετικές διεθνείς και εθνικές βάσεις δεδομένων, περιλαμβανομένων του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1862 ⁽⁸⁷⁾, των ανακοινώσεων της Ιντερπόλ και της βάσης δεδομένων του οργανισμού της ΕΕ κατά του διεθνούς και οργανωμένου εγκλήματος [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ)]. Όταν είναι πιθανό το αγνοούμενο παιδί να έχει διασχίσει τα σύνορα, οι αστυνομικοί υπάλληλοι θα πρέπει να εισάγουν καταχώριση στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν.

Το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν επιτρέπει στους αστυνομικούς υπαλλήλους να εισάγουν όχι μόνο καταχωρίσεις ως «αντίδραση» για παιδιά που έχουν εξαφανιστεί, αλλά και «προληπτικές» καταχωρίσεις για διαφορετικές καταστάσεις, όπως:

- παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο απαγωγής από γονέα, μέλος της οικογένειας ή επίτροπο·
- παιδιά που διατρέχουν τον κίνδυνο να μεταφερθούν παράνομα στο εξωτερικό ή των οποίων το ταξίδι πρέπει να αποτραπεί για να προστατευτούν από τον κίνδυνο να πέσουν στα χέρια διακινητών ή να εξαναγκαστούν να συμμετάσχουν ενεργά σε εγκληματικές πράξεις.

Σχετικό βίντεο

ΕΥΑΑ, [Βίντεο κινουμένων σχεδίων σχετικά με τους κανόνες ασφάλειας για τα συνοδευόμενα και τα ασυνόδευτα παιδιά](#), 2023.

⁽⁸⁷⁾ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/1862](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1986/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2010/261/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 312 της 7.12.2018).

Παράρτημα 1. Συμπληρωματικές πηγές

ΕΥΑΑ

Πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου και καταχώριση

- ΕΥΑΑ, [Practical Guide on Information Provision in the Asylum Procedure](#) [Πρακτικός οδηγός σχετικά με την παροχή πληροφοριών στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου], Δεκέμβριος 2024.
- EASO, [Πρακτικός οδηγός καταχώρισης — Κατάθεση αιτήσεων διεθνούς προστασίας](#), Νοέμβριος 2021.

Εξέταση της αίτησης

- ΕΥΑΑ, [Πρακτικός οδηγός για τις πολιτικές πεποιθήσεις](#), Δεκέμβριος 2022.
- ΕΥΑΑ, [Πρακτικός οδηγός για τις συνεντεύξεις με αιτούντες άσυλο λόγω θρησκείας](#), Νοέμβριος 2022.
- EASO, [Κατευθυντήριες γραμμές της EASO σχετικά με την ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας](#), Μάρτιος 2020.
- EASO, [Πρακτικός οδηγός της EASO: Αναγνώριση προσώπων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας](#), Απρίλιος 2018.
- EASO, [Πρακτικός οδηγός της EASO: Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων](#), Μάρτιος 2015.
- EASO, [Πρακτικός οδηγός της EASO: Προσωπική συνέντευξη](#), Δεκέμβριος 2014.

Πηγές σχετικές με τα παιδιά

- Κινούμενα σχέδια της EASO:
 - [Age assessment for children](#) [Εκτίμηση ηλικίας για παιδιά], 2021.
 - [Age assessment for practitioners](#) [Εκτίμηση ηλικίας για επαγγελματίες], 2020.
- EASO, [Πρακτικός οδηγός σχετικά με το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού στις διαδικασίες ασύλου](#), 2019.
- EASO, [Practical Guide on Family Tracing](#) [Πρακτικός οδηγός σχετικά με τον εντοπισμό της οικογένειας], Μάρτιος 2016.
- ΕΥΑΑ-FRA, Πρακτικά εργαλεία για επιτρόπους σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:
 - [προσωρινή προστασία των ασυνόδευτων παιδιών που εγκαταλείπουν την Ουκρανία](#), Νοέμβριος 2022.
 - [εισαγωγή στη διεθνή προστασία](#), Οκτώβριος 2023.
 - [διακρατικές διαδικασίες](#), 2023.

Υποδοχή

- ΕΥΑΑ, Πλατφόρμα [Let's Speak Asylum](#) [Ας μιλήσουμε για το άσυλο], 2023.
- ΕΑΣΟ, [Κατευθυντήριες γραμμές για τις συνθήκες υποδοχής ασυνόδευτων παιδιών: επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες](#), Δεκέμβριος 2018.

FRA

FRA, [Επιτροπεία για ασυνόδευτα παιδιά — Εγχειρίδιο για εκπαιδευτές επιτρόπων](#), 1 Μαρτίου 2023.

FRA, [Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα δικαιώματα του παιδιού — έκδοση 2022](#), 13 Απριλίου 2022.

Υλικό ηλεκτρονικής μάθησης του FRA, 2022, διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://e-learning.fra.europa.eu/>.

FRA, [Guardianship systems for unaccompanied children in the EU: developments since 2014](#) (Συστήματα επιτροπείας για ασυνόδευτα παιδιά στην ΕΕ: εξελίξεις από το 2014), 15 Φεβρουαρίου 2022.

FRA, [Initial-reception facilities at external borders: Fundamental rights issues to consider](#) [Εγκαταστάσεις αρχικής υποδοχής στα εξωτερικά σύνορα: θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη], Μάρτιος 2021.

FRA και Συμβούλιο της Ευρώπης, [Fundamental rights of refugees, asylum applicants and migrants at the European borders](#) [Τα θεμελιώδη δικαιώματα των προσφύγων, των αιτούντων άσυλο και των μεταναστών στα ευρωπαϊκά σύνορα], 2020.

FRA, [Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία σε θέματα ασύλου, συνόρων και μετανάστευσης — Έκδοση 2020](#), 17 Δεκεμβρίου 2020.

FRA, [Δικαίωμα ενημέρωσης — Οδηγός για τις αρχές κατά τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων για το Eurodac](#), Δεκέμβριος 2019.

FRA, [Age assessment and fingerprinting of children in asylum procedures – Minimum age requirements concerning children's rights in the EU](#) [ηλικίας και λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων παιδιών σε διαδικασίες ασύλου — Ελάχιστες απαιτήσεις ηλικίας σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών στην ΕΕ], 2018.

FRA και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [Επιτροπεία για παιδιά τα οποία στερούνται τη γονική φροντίδα](#), 26 Ιουνίου 2014.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Επιτροπείας

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Επιτροπείας, [7 EGN Standards for the delivery of guardianship to unaccompanied children](#) [7 πρότυπα του EGN για την παροχή επιτροπείας σε ασυνόδευτα παιδιά], 2022.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Επιτροπείας, [Children on the Move – A guide to working with unaccompanied children in Europe](#) [Μετακινούμενα παιδιά — Οδηγός για την εργασία με ασυνόδευτα παιδιά στην Ευρώπη], Φεβρουάριος 2021.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Επιτροπείας, [Pilot Assessment System for Guardianship](#) [Πιλοτικό σύστημα αξιολόγησης για την επιτροπεία], Σεπτέμβριος 2019.

UNHCR

UNHCR, [Technical Guidance: Child friendly procedures](#) [Τεχνική καθοδήγηση: διαδικασίες φιλικές προς τα παιδιά], 2021.

UNHCR, [Best Interests Procedure Guidelines: Assessing and Determining the Best Interests of the Child](#) [Κατευθυντήριες γραμμές της διαδικασίας βέλτιστου συμφέροντος: αξιολόγηση και προσδιορισμός του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού], Μάιος 2021.

UNHCR, [Κατευθυντήριες Οδηγίες για την εξέταση των Αιτημάτων Ασύλου των Παιδιών στο πλαίσιο των άρθρων 1 \(Α\) 2 και 1 \(ΣΤ\) της Σύμβασης του 1951 και/ή του Πρωτοκόλλου του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων](#), 22 Δεκεμβρίου 2009, HCR/GIP/09/08.

Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης

Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, [Caring for unaccompanied migrant children – A foster carer training manual](#) [Φροντίδα ασυνόδευτων παιδιών-μεταναστών — Εγχειρίδιο κατάρτισης για τους ανάδοχους φροντιστές], 2022.

Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, «Trafficking in persons: Protection and assistance to victims» (Εμπορία ανθρώπων: προστασία και παροχή βοήθειας στα θύματα). Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης σε ρυθμό που καθορίζει ο ίδιος ο συμμετέχων, διαθέσιμο στον ιστότοπο [E-Campus](#).

Συμβούλιο της Ευρώπης

Συμβούλιο της Ευρώπης, [Σύσταση CM/Rec\(2022\)22](#) της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό της ηλικίας στο πλαίσιο της μετανάστευσης και η αιτιολογική της έκθεση, οι οποίες εγκρίθηκαν στις 14 Δεκεμβρίου 2022.

Συμβούλιο της Ευρώπης, [Σύσταση CM/Rec\(2019\)11](#) της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την αποτελεσματική επιτροπεία των ασυνόδευτων παιδιών και των παιδιών που έχουν χωριστεί από την οικογένειά τους στο πλαίσιο της μετανάστευσης, η οποία εγκρίθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2019.

Συμβούλιο της Ευρώπης, [How to convey child-friendly information to children in migration: A handbook for frontline professionals](#) [Πώς να μεταφέρουμε φιλικές προς τα παιδιά πληροφορίες σε παιδιά-μετανάστες: Εγχειρίδιο για επαγγελματίες πρώτης γραμμής], Δεκέμβριος 2018.

Κατάλογος διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1. Τα βασικά στάδια της διαδικασίας ασύλου.....	8
Διάγραμμα 2. Στάδια της πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου.....	15
Διάγραμμα 3. Προθεσμίες πρόσβασης στη διαδικασία όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 της ΟΔΑ.....	19

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

